

Lovforslag nr. L 12

Folketinget 2015-16

Fremsat den 7. oktober 2015 af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, lov om energimærkning af energirelaterede produkter, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget¹⁾

(Skærpet håndhævelse af dokumentationskrav til ecodesign og energimærkning af energirelaterede produkter, justering af forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning for bygninger med ejerlejligheder, lettelse af vilkårene for godkendelse som BedreBolig-rådgiver og faktureringsoplysninger til fjernkølingskunder m.v.)

§ 1

I lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1068 af 15. september 2010, som ændret ved § 29 i lov nr. 455 af 18. maj 2011, § 27 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 og § 25 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 11 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod markedsføring eller erhvervsmæssig ibrugtagning af et energirelateret produkt overfor den ansvarlige efter § 4, hvis denne ikke stiller dokumentation til rådighed efter § 8.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan tillige påbyde, at virksomheder, som markedsfører et energirelateret produkt, tager de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet, hvis virksomheden ikke stiller dokumentation til rådighed efter § 8.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

2. I § 11, stk. 4, der bliver stk. 6, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

3. I § 12, stk. 1, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

4. I § 15, stk. 1, nr. 3, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

§ 2

I lov nr. 455 af 18. maj 2011 om energimærkning af energirelaterede produkter foretages følgende ændringer:

1. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan overfor leverandøren udstede forbud mod, at et energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis leverandøren ikke overholder § 5, stk. 4.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i tilfælde som nævnt i stk. 5 tillige påbyde, at den leverandør, der har bragt produktet i omsætning eller har ibrugtaget det, skal tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.

2. I § 14, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (omarbejdning), EU-Tidende 2009, nr. L 285, side 10, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger (omarbejdning), EU-Tidende 2010, L 153, side 1, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende 2010, L 153, side 13 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 14. november 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, L 315, side 1.

3. I § 15, stk. 1, ændres »§ 14, stk. 1-4« til: »§ 14, stk. 1-6«.

4. I § 22, nr. 7, ændres »§ 14, stk. 1-4« til: »§ 14, stk. 1-6«.

§ 3

I lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, § 5 i lov nr. 345 af 8. april 2014, § 44 i lov nr. 401 af 28. april 2014 og § 68 i lov nr. 526 af 28. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Forpligtelsen efter stk. 1, 2. pkt., gælder ikke for ejerforeningen, hvis ejerlejligheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. I § 6 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Forpligtelsen efter stk. 2-4 gælder ikke for ejerforeningen, hvis ejerlejligheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

3. I § 7, stk. 2, ændres »§ 6, stk. 2 og 3« til: »§ 6, stk. 2, 3 og 5«.

4. I § 8 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Forpligtelsen efter stk. 2-4 gælder ikke for boligfællesskabet, hvis boligenheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

5. I § 15 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ejerens eller rådighedshaverens forpligtelse til at opsætte energimærkning efter stk. 1, 1. pkt. omfatter ikke energimærkningens energiplan, jf. § 3, stk. 3, nr. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

6. I § 20 indsættes efter 1. pkt.:

»Ejerens eller rådighedshaverens forpligtelse til at opsætte energimærkning efter 1. pkt. omfatter ikke energimærkningens energiplan, jf. § 3, stk. 3, nr. 2.«

7. § 24 f, stk. 1, affattes således:

»Energi-, forsynings- og klimaministeren godkender efter regler fastsat i medfør af § 24 g virksomheder til at levere

1) kortlægning af en bygnings energibesparelser- og renoveringsmuligheder, herunder afdækning af en energire-

noverings konsekvenser for komfort og indeklima i bygningen, og udarbejdelse af en plan for energibesparelsemuligheder og renovering, herunder udfyldelse af et standarddokument eller

2) ydelser omfattet af nr. 1 og tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energibesparelser- og renoveringstiltag.«

§ 4

I lov om fjernkøling, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 10. november 2014, foretages følgende ændringer:

1. I overskriften før § 1 indsættes efter »definition«: »m.v.«

2. I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved fjernkølingskunder forstås fysiske eller juridiske personer, der køber fjernkøling til eget brug, og som har et direkte kundeforhold til fjernkølingsleverandøren.«

3. Efter § 1 indsættes før overskriften før § 2:

»§ 1 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på at gennemføre eller anvende EU-regler om forhold, der er omfattet af denne lov.«

4. Efter § 6 indsættes før overskriften før § 7:

»Faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder

§ 6 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om fakturering og faktureringsoplysninger til fjernkølingskunder og om disse kunders adgang til forbrugsoplysninger.«

§ 5

I lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 12. november 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 345 af 8. april 2014 og § 6 i lov nr. 1498 af 23. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 3, indsættes efter »gas,«: »fjernkøling,«, og efter »forbrugsoplysninger« indsættes: », herunder regler til opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 4 og 5 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

- 1.1. Lovforslagets formål
- 1.2. Lovforslagets hovedindhold
- 1.3. Baggrund
  - 1.3.1. Skærpet håndhævelse af dokumentationskrav til ecodesign og energimærkning af energirelaterede produkter
  - 1.3.2. Forpligtelsen til at lade energimærkning udarbejde ved ejerlejligheder
  - 1.3.3. Opsætning af energimærket
  - 1.3.4. Lettelse af vilkårene for deltagelse i godkendelsesordningen for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af bygninger
  - 1.3.5. Gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav om faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder
- 1.4. Lovforberedende arbejde

2. Lovforslagets hovedpunkter

- 2.1. Skærpet håndhævelse af dokumentationskrav til ecodesign og energimærkning af energirelaterede produkter
  - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.1.1. Ecodesign
    - 2.1.1.2. Energimærkningsloven
  - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.2. Forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning ved ejerlejligheder
  - 2.2.1. Gældende ret
  - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.3. Opsætning af energimærket
  - 2.3.1. Gældende ret
  - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4. Lettelse af vilkårene for deltagelse i godkendelsesordningen for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af bygninger
  - 2.4.1. Gældende ret
  - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav om faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder
  - 2.5.1. Gældende ret
  - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

6. De miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Formålet med lovforslaget er at ændre i en række love på energiområdet, der alle handler om energieffektivisering. Forslaget indeholder således forslag til ændring af fem forskellige love på energiområdet ved det samme lovforslag, og har overordnet til formål at øge graden af energieffektivisering i det danske samfund. Formålet med ændring af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter og lov om energimærkning af energirelaterede produkter er at sikre et effektivt tilsyn med overholdelsen af de regler, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (omarbejdning) (ecodesigndirektivet) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger (energimærkningsdirektivet). Forslaget om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger har til formål at ændre dels i regler for opsætning af energimærker for bygninger og præcisere pligten til at udarbejde energimærker for ejerlejligheder m.v. med lodret skel, dels at gøre lovens regler for godkendelse af rådgivere under den såkaldte BedreBolog-ordning mere fleksibel. Desuden har forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget til formål at fastsætte regler om faktureringsoplysninger til fjernkølingskunder for derved at gennemføre artikel 10 og 11 og bilag VII i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (energieffektivitetsdirektivet) på fjernkølingsområdet.

Endelig indeholder forslaget enkelte lovtekniske ændringer.

1.2. Lovforslagets hovedindhold

Lovforslaget giver energi-, forsynings- og klimaministeren mulighed for at udstede forbud eller påbud overfor de virksomheder, som ikke efterkommer ministerens anmodning om at få udleveret dokumentation for, at et energirelateret produkt, som virksomheden er ansvarlig for, overholder reglerne om ecodesign energimærkning.

Lovforslaget medfører, at forpligtelsen til at få udarbejdet energimærkning af bygninger, der er registreret som ejerlejligheder eller andelsbolig med lodret skel, overgår fra ejerforeningen eller boligfællesskabet til den enkelte ejer af enheden.

Lovforslaget indebærer desuden, at rækkevidden af forpligtelsen til at opsætte energimærkning bliver præciseret.

Med lovforslaget ændres vilkårene for godkendelse af BedreBolig-rådgivere, så de virksomheder, der vil godkendes under ordningen, får større fleksibilitet med hensyn til, hvor mange ydelser de vil godkendes til selv at kunne levere, og dermed hvor mange krav de skal opfylde. Efter forslaget samles de ydelser de godkendte virksomheder på nuværende tidspunkt skal kunne levere op i to ydelsespakker angående identifikation af energibesparelser og renoveringsbehov og tilbudsindhentning og projektstyring. Med forslaget indføres en mulighed for, at virksomheder kan godkendes, selv om de alene kan levere identifikation af energibesparelser og renoveringsbehov, hvis de samtidig kan henvisse til en anden virksomhed, der kan levere tilbudsindhentning og projektstyring i forbindelse med energibesparelser- og renoveringsprojekter.

Endelig giver lovforslaget energi-, forsynings- og klimaministerens bemyndigelse til, i medfør af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget, at fastsætte bestemmelser, der sikrer gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav i forhold til slutkunder, hvis forbrug afregnes ved henholdsvis afregningsmålere og fordelingsmålere. Ved slutkunde forstås i direktivet »en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse«.

De foreslåede bestemmelser skal bl.a. sikre, at ministeren i forhold til de slutkunder, der ikke har intelligente målere, og i det omfang, det vurderes teknisk muligt og økonomisk begrundet, bemyndiges til at fastsætte regler om fakturering og levering af faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug, om hyppigheden af udlevering af faktureringsoplysninger m.v., og om hvorvidt leveringen af disse oplysninger skal ske elektronisk som omhandlet i elmarkedsdirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF og naturgasdirektivet, jf. Europa-Parlamentets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF.

Ligeledes bemyndiges ministeren bl.a. til i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets krav at fastsætte bestemmelser om, at der ikke kan opkræves særskilt gebyr for udlevering af faktureringsoplysninger m.v. Flere af direktivets krav indeholder et skønselement, og en regulering kan

derfor omfatte alle direktivets relevante krav eller dele. De foreslåede hjemmelsbestemmelser i lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget er påtænkt anvendt til at udstede regler om fakturering, faktureringsoplysninger og adgang til forbrugsoplysninger, i det omfang det er nødvendigt til at sikre direktivets gennemførelse.

Endeligt indeholder lovforslaget forslag om, at energi-, forsynings- og klimaministerens i lov om fjernkøling bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten inden for lov om fjernkølings anvendelsesområde. Samme bemyndigelse foreslås givet energi-, forsynings- og klimaministerens inden for lov om fremme af besparelser i energiforbrugets anvendelsesområde med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til artikel 10 og 11 i energieffektivitetsdirektivet.

1.3. Baggrund

1.3.1. Skærpet håndhævelse af dokumentationskrav til eco-design og energimærkning af energirelaterede produkter

Baggrunden for den foreslåede ændring af lov om energimærkning af energirelaterede produkter og lovbekendtgørelse om miljøvenligt design af energirelaterede produkter er, at det gældende lovgrundlag ikke tilstrækkeligt sikrer en effektiv håndhævelse af ecodesign- og energimærkningsreglerne.

Der er således situationer, hvor energi-, forsynings- og klimaministeriet ikke får udleveret den påkrævede dokumentation for et energirelateret produkt, som er omfattet af ecodesign- og energimærkningsloven af den ansvarlige virksomhed. Dette resulterer i en utilsigtet lang sagsbehandlingstid i de tilfælde, hvor den ansvarlige virksomhed ikke udleverer dokumentationen. Det forhold, at virksomheden ikke stiller den tekniske dokumentation til rådighed, kan efter den gældende lovgivning kun sanktioneres med bøde. Der er ikke efter gældende regler mulighed for at udstede forbud mod markedsføring eller påbud om at produktet trækkes tilbage fra markedet.

I disse situationer har ministeren således ikke mulighed for effektivt at indhente oplysningerne, men er nødsaget til at få produktet igennem en kontroltest, førend der kan udstedes forbud mod markedsføring af produktet eller påbud om at trække produktet tilbage fra markedet.

Efter de gældende regler kan manglende udlevering af dokumentation straffes med bøde, men der er ikke hjemmel til at iværksætte andre sanktioner. Hvis produktet har været igennem en, som oftest tidkrævende, kontroltest, og det er konstateret, at produktet ikke opfylder lovens krav, vil energi-, forsynings- og klimaministerens kunne udstede forbud mod

markedsføring af produktet eller påbud om at trække produktet tilbage fra markedet og tillige indlede en straffesag. For at sikre en effektiv håndhævelse af direktivforpligtelserne at ændre sanktionsmulighederne i forbindelse med, at den ansvarlige ikke stiller den nødvendige dokumentation til rådighed overfor tilsynsmyndigheden.

1.3.2. Forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning ved ejerlejligheder

Forpligtelsen til at få udarbejdet energimærkning påhviler ejerforeningen eller boligfællesskabet, når der er tale om ejerlejligheder eller andelsboliger. Berørte ejerforeninger og boligfællesskaber finder det imidlertid urimeligt byrdefuldt at skulle betale for energimærkning, når der er tale om ejerlejligheder eller andelsboliger med lodret skel (række-, kæde- eller dobbelthuse). Det har da heller ikke været hensigten med de nuværende regler, at ejerforeninger og boligfællesskaber skulle være forpligtet til vederlagsfrit at lade udarbejde energimærkning ved boligenheder med lodret skel.

1.3.3. Opsætning af energimærket

Vedrørende forpligtelsen til opsætning af energimærkning har flere bygningsejere udtrykt tvivl om omfanget af forpligtelsen. Det fremstår ikke klart i de gældende formuleringer, hvorvidt der er krav om, at hele energimærkningsrapporten skal opsættes på en måde, så den er synlig for brugerne af bygningen, eller om det er tilstrækkeligt at synliggøre dele af energimærkningsrapporten.

1.3.4. Lettelse af vilkårene for deltagelse i godkendelsesordningen for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af bygninger

BedreBolig-ordningen startede i februar 2014, som en del af udmøntningen af den politiske aftale om Vækstplan DK, og skal medvirke til at effektivisere energispareindsatsen i bygninger. Under BedreBolig-ordningen kan virksomheder på nuværende tidspunkt godkendes som BedreBolig-rådgivervirksomheder til levering af tre ydelser, nemlig kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder, udarbejdelse af en BedreBolig-plan samt tilbudsindhentning og projektstyring.

Efter de nuværende regler, kan godkendte virksomheder, som ikke selv har kompetencer til at levere tilbudsindhentning og projektstyring anvende en underleverandør til levering af disse rådgiverydelser. Med den foreslåede ændring behøver en godkendt virksomhed således ikke entrere med en underleverandør til at kunne levere tilbudsindhentning og projektstyring, for at opnå godkendelse under ordningen.

Bl.a. på baggrund af en række henvendelser fra BedreBolig-rådgivere foreslås at gøre reglerne mere fleksible, så en BedreBolig-rådgivervirksomhed også kan godkendes, hvis virksomheden kan henvise til en samarbejdspartner, der kan levere ydelserne tilbudsindhentning og projektstyring under BedreBolig-ordningen, i stedet for som nu, hvor BedreBolig-rådgivervirksomhederne enten selv eller ved hjælp af en underleverandør skal kunne levere alle ydelser i ordningen.

Som følge heraf forventes de administrative byrder for en del af ordningens virksomheder lettet.

1.3.5. Gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav om faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder

Energieffektivitetsdirektivets artikel 10 om faktureringsoplysninger sammenholdt med direktivets bilag VII forpligter medlemsstaterne til, at de i forhold til de slutkunder, der ikke har intelligente målere som omhandlet i elmarkedsdirektivet og naturgasdirektivet, og i det omfang, det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, sikrer slutkunder af el, gas, varmt vand, varme og køling en ret til at få fakturering én gang årligt og nøjagtige faktureringsoplysninger mindst to gange årligt baseret på det faktiske forbrug i et nærmere bestemt omfang. Såfremt det herudover er teknisk muligt og økonomisk begrundet, stilles ved faktureringer baseret på faktisk forbrug ligeledes bl.a. krav om at slutkunderne sikres en ret til at få oplysningerne to gange om året og under visse betingelser op til fire gange om året. I hvilket omfang førnævnte rettigheder er teknisk mulige og økonomisk begrundede undersøges af energi-, forsynings- og klimaministeren i samarbejde med bl.a. fjernkølingssektoren.

Uanset om det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, så skal medlemsstaterne i henhold til artikel 10 sikre, at slutkundernes energifaktureringsoplysninger på den enkelte slutkundes anmodning stilles til rådighed for en leverandør af energitjenester m.v., at slutkunderne får mulighed for at vælge elektroniske faktureringsoplysninger og fakturaer og på anmodning kan modtage en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan fakturaen er fremkommet, at fakturaen ledsages af relevante oplysninger, der giver slutkunderne en samlet oversigt over deres aktuelle energiomkostninger, og at oplysninger om og overslag over energiomkostninger rettidigt gives til slutkunden efter anmodning og i et letforståeligt format.

Energieffektivitetsdirektivets artikel 11 vedrører omkostninger ved adgang til målings- og faktureringsoplysninger og forpligter bl.a. medlemsstaterne til at sikre, at slutkunder af fjernkøling gratis modtager alle deres fakturaer og faktureringsoplysninger, og at de også på passende vis har gratis adgang til deres forbrugsoplysninger.

Baggrunden for bestemmelserne i artikel 10 og 11 og bilag VII er bl.a., at udnyttelse af alt eksisterende potentiale for energibesparelser kræver en integreret tilgang, der også omfatter slutanvendelsessektorerne. Her er det gavnligt, at slutkunderne har mulighed for at kontrollere deres eget forbrug, så de på basis heraf kan regulere dette fremadrettet.

Energieffektivitetsdirektivet trådte i kraft den 4. december 2012. I henhold til artikel 28 i direktivet skulle Danmark senest den 5. juni 2014 vedtage og offentliggøre de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme direktivet. Ved lov om fjernkøling nr. 345 af 8. april 2014 blev der fastsat bestemmelser med henblik på gennemførelse af artikel 28.

Imidlertid har EU-Kommissionens ved åbningsskrivelse nr. 2014/0320 af 30. april 2015 i relation til fjernkøling tilkendegivet, at artikel 10 og 11 samt bilag VII ikke er blevet dokumenteret opfyldt i dansk ret, hvilket regeringen har meddelt Europa-Kommissionen, at den er enig i. Da der således endnu ikke er sket implementering i relation til fjernkølingskunder, ønskes der i loven fastsat regler således at direktivet kan implementeres i forhold til disse kunder.

1.4. Lovforberedende arbejde

Lovforslaget forventes at bidrage til at opnå energibesparelser og -effektivisering gennem de fem love, som foreslås ændret med lovforslaget. Lovforslaget følger op på erfaringer, der er opnået i ordningerne for energimærkning og miljøvenligt design af energirelaterede produkter ved at skærpe kravene til fremsendelse af dokumentation til myndighederne for, at produkter overholder reglerne. Lovforslaget præciserer reglerne for opslag af energimærkninger for bygninger og indfører mere rimelige regler for hvem, der er ansvarlig for udarbejdelse af energimærkning af ejerlejligheder m.v. med lodret skel i forbindelse med salg. Lovforslaget følger op på nogle af de erfaringer, der er opnået i BedreBolig-ordningen indtil videre ved at gøre godkendelsesvilkårene for virksomheder godkendt under ordningen mere fleksible. Endelig følger lovforslaget op på en åbningsskrivelse fra EU-Kommissionen angående fakturering af fjernkølingskunder, og der foreslås indført nye regler for fakturering af fjernkølingskunder til gennemførelse af energieffektivitetsdirektivet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Skærpet håndhævelse af dokumentationskrav til ecodesign og energimærkning af energirelaterede produkter

2.1.1. Gældende ret

Ecodesign- og energimærkningskrav til energirelaterede produkter er reguleret i hhv. lovbekendtgørelse nr. 1068 af 15. september 2010 (ecodesignloven) og lov om energimærkning af energirelaterede produkter, jf. lov nr. 455 af 18. maj 2011 (energimærkningsloven). Disse love gennemfører ecodesigndirektivet og energimærkningsdirektivet.

Sanktionsmulighederne i ecodesignloven § 11 og energimærkningsloven § 14 omfatter mulighed for at udstede påbud om tilbagetrækning fra markedet og forbud mod markedsføring, hvis et produkt, der er omfattet af reglerne, viser sig ikke at overholde kravene. Se nærmere herom i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 1, nr. 1 og § 2, nr. 1.

2.1.1.1. Ecodesign

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter ecodesignlovens § 7 fastsætte regler om, at en producent eller dennes repræsentant skal sikre og erklære, at produktet overholder ecodesignkravene efter lovens regler eller en gennemførselsforanstaltning. I medfør heraf, er der i § 4 i bekendtgørelse om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, fastsat bestemmelse om, at producenten eller dennes repræsentant skal sikre dokumentation for produktets overholdelse af ecodesignreglerne, inden produktet bringes omsætning.

Producenten eller dennes repræsentant skal stille dokumentationen herfor til rådighed for energi-, forsynings- og klimaministeren på dennes anmodning, jf. ecodesignlovens § 8.

Producenten, eller dennes repræsentant, har pligt til at give alle oplysninger, som er nødvendige for, at ministeren kan påse, at produktet er i overensstemmelse med loven, hvis denne anmodes herom, jf. ecodesignlovens § 10, stk. 3, jf. § 10, stk. 1.

Efter ecodesignlovens § 15, stk. 1, nr. 1, straffes med bøde den, der undlader at afgive oplysninger, som vedkommende er forpligtet til at give efter § 10, stk. 3 og 4, eller som afgiver urigtige eller vildledende oplysninger.

Der er således ikke hjemmel i ecodesignlovens § 11, stk. 1-3, til at meddele forbud mod markedsføring af produktet eller påbud om at trække produktet tilbage fra markedet til producenten, eller dennes repræsentant, hvis pligten efter ecodesignlovens § 8 til at stille dokumentationen til rådighed senest 10 dage efter modtagelse af en anmodning herom, tilsidesættes.

2.1.1.2. Energimærkningsloven

Efter energimærkningslovens § 4 påhviler ansvaret for, at et energirelateret produkt er i overensstemmelse med loven og regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt, leverandøren. Leverandøren er producenten eller dennes repræsentant eller importøren. Hvis der ikke findes en producent, repræsentant eller importør, anses som leverandør enhver fysisk eller juridisk person, der bringer i omsætning eller ibrugtager produkter, som er omfattet af loven eller regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt for produktet, jf. § 2, nr. 11. Efter § 5 skal leverandøren udarbejde energietiket, datablad og teknisk dokumentationsmateriale i overensstemmelse med loven og regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt.

Leverandøren er i lovens § 2, nr. 11, defineret som den producent, eller dennes repræsentant i EU/EØS, der bringer et energirelateret produkt i omsætning eller ibrugtager det på EU/EØS' marked, eller importøren. Hvis der ikke findes en producent, repræsentant eller importør, anses som leverandør enhver fysisk eller juridisk person, der bringer i omsætning eller ibrugtager produkter, som er omfattet af loven eller regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt for produktet. Energietiketter og datablade skal leveres sammen med produktet.

Dokumentation skal således foreligge inden produktet bringes i omsætning, og leverandøren skal stille denne til rådighed for energi-, forsynings- og klimaministeren senest 10 dage efter denne har modtaget anmodning herom, jf. energimærkningslovens § 5, stk. 4.

Efter energimærkningslovens § 22, nr. 4, straffes med bøde den, der som leverandør af energirelaterede produkter undlader at opbevare teknisk dokumentationsmateriale efter § 5, stk. 1, i mindst 5 år efter, at det sidste eksemplar af det relevante produkt er fremstillet, eller undlader at stille en elektronisk udgave af det tekniske dokumentationsmateriale til rådighed inden for 10 dage efter en anmodning herom fra tilsynsmyndigheden, jf. § 5, stk. 4.

Der er ikke efter gældende ret en bestemmelse, hvorefter der kan udstedes forbud mod markedsføring af et energirelateret produkt eller påbud om at trække et energirelateret produkt tilbage fra markedet som følge af tilsidesættelse af leverandørens forpligtelse efter energimærkningslovens § 5, stk. 4.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at give energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at udstede markedsføringsforbud og påbud om at trække et produkt tilbage fra markedet, hvis producenten eller dennes repræsentant efter anmodning ikke indsender den påkrævede dokumentation til ministeren for, at et produkt overholder ecodesign- og/eller energimærkningskravene. Forbud eller påbud vil efter de foreslåede regler først bli-

ve udstedt, hvis fristen for indsendelse af materialet er overskredet.

Formålet med den foreslåede ændring er at sikre en mere effektiv håndhævelse af de pågældende forpligtelser i ecodesign- og energimærkningsloven til at stille dokumentation til rådighed for tilsynsmyndighederne, således at det ikke længere er muligt for de ansvarlige virksomheder at forsinke en tilsynssag ved ikke indsende dokumentationen.

Se nærmere herom i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 1.

2.2. Forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning ved ejerlejligheder

2.2.1. Gældende ret

I medfør af § 6, stk. 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger skal ejerforeningen efter anmodning fra en ejer af en ejerlejlighed uden beregning stille en energimærkning, som omfatter ejerlejligheden, til rådighed for ejeren.

Det samme gør sig gældende for boligfællesskaber, der efter anmodning fra en andelshaver, anpartshaver eller aktionær med brugsret til en boligenhed uden beregning skal stille en energimærkning, som omfatter boligenheden, til rådighed for andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren, jf. § 8, stk. 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Ejerforeningen eller boligfællesskabet er således forpligtet til at lade udarbejde energimærkning af en enhed i en etageboligbebyggelse. Som bestemmelserne er formuleret i dag er ejerforeningen eller boligfællesskabet også forpligtet ved helt eller delvis sammenbyggede enfamiliehuse med lodret skel dvs. række-, kæde- eller dobbelthuse, hvor hver enhed skal energimærkes, som var det én bygning.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For etageejendomme med vandrette skel, skal en energimærkning omfatte hele bygningen, når en enkelt lejlighed skal energimærkes. For bygninger med lodrette skel (række-, kæde- eller dobbelthuse), skal boligenhederne energimærkes hver for sig.

Forpligtelsen til at sikre udarbejdelsen af et energimærke påhviler efter gældende ret ejerforeningen eller boligfællesskabet.

Formålet med at pålægge ejerforeningen eller boligfællesskabet forpligtelsen er at lette byrden for ejere af lejligheder i etageejendomme til at få udarbejdet en energimærkning for

hele bygningen. Da både række-, kæde- og dobbelthuse kan være registreret som ejerlejligheder eller andelsboliger er disse imidlertid også omfattet af bestemmelsen. Det har ikke været hensigten med de gældende regler at forpligtelsen for ejerforeningerne eller boligfællesskabet også skulle omfatte række-, kæde- eller dobbelthuse. En fritagelse for forpligtelsen er hensigtsmæssig, da hver enhed skal energimærkes for sig ifølge energimærkningsreglerne, hvis der er tale om lejligheder med lodrette skel. Derfor bør forpligtelsen påhvile den enkelte ejer og ikke foreningen. Det foreslås derfor, at det fremover er den enkelte ejer, og ikke ejerforeningen eller boligfællesskabet, der har pligten til at få udarbejdet den lovpligtige energimærkning, når der er tale om bygninger med lodrette skel.

2.3. Opsætning af energimærket

2.3.1. Gældende ret

I bygninger med et samlet etageareal på over 250 m², der ejes eller bruges af offentlige institutioner og virksomheder m.v., skal udførte energimærkninger opsættes, så de er synlige for brugere af bygningen, jf. §§ 19 og 20 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Ligeledes skal ejeren af private bygninger sikre, at energimærkning opsættes på en måde, så den er synlig for brugere af bygningen, hvis et samlet etageareal på over 600 m² i den pågældende bygning ofte besøges af offentligheden, jf. § 15 a i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Efter begge bestemmelser fremgår det, at det er energimærkningen, der skal opsættes, så den er synlig. Det kan forstås således, at det er hele rapporten, der skal synliggøres.

Bestemmelserne gennemfører bygningsdirektivets artikel 13, stk. 1 og 2.

Ifølge artikel 13 er det energiattesten, der skal opsættes, så den er synlig. Det fremgår dog af artikel 13, stk. 3, at der ikke er en forpligtelse til at opslå energiattestens anbefalinger, som i loven benævnes energiplanen, der er en dokumenteret oversigt over forslag til energibesparende foranstaltninger og råd om, hvordan energiforbruget kan reduceres.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det har ikke været hensigten med de gældende regler at stille krav om synliggørelse af energiattestens anbefalinger.

Med ændringsforslaget præciseres den nugældende bestemmelse, hvorved omfanget af forpligtelsen bliver tydeligere for bygningsejerne, idet det i overensstemmelse med bygningsdirektivets artikel 13, stk. 3, præciseres, at det alene er

selve energimærket, dvs. indplaceringen på karakterskalaen, der skal opsættes, og ikke energimærkningens forslag til energibesparende foranstaltninger.

2.4. Lettelse af vilkårene for deltagelse i godkendelsesordningen for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af bygninger

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 24 g, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om en frivillig godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af bygninger, samt at ministeren kan offentliggøre en liste over godkendte virksomheder. Hjemlen i § 24 g, stk. 1, er anvendt til at udstede bekendtgørelse nr. 109 af 30. januar 2014 om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektering m.v. i forbindelse med energirenovering af boliger. Ordningen har i bekendtgørelsen fået betegnelsen »BedreBolig-ordningen«. Ordningen omfatter efter bekendtgørelsen alene énfamilieboliger, om end der er hjemmel i loven til at udvide ordningen med andre typer bygninger.

§ 24 f, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger fastlægger, at virksomheder under BedreBolig-ordningen godkendes til at levere tre nærmere præciserede ydelser, som tilsammen udgør de ydelser, BedreBolig-ordningen omfatter. Det fremgår af § 24 f, stk. 1, nr. 1, at den første ydelse er kortlægning af en bygnings energibesparelsemuligheder, herunder afdækning af en energirenoverings konsekvenser for komfort og indeklima i bygningen. Det fremgår af § 24 f, stk. 1, nr. 2, at anden ydelse er udarbejdelse af en plan, herunder udfyldelse af et standarddokument, om energibesparelsemuligheder og for renovering. Det fremgår af § 24 f, stk. 1, nr. 3, at tredje ydelse er tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energirenoveringstiltag.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, der trådte i kraft 5. december 2013. Ifølge bemærkningerne til det bagvedliggende lovforslag L 3, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 3 som fremsat, s. 8, fremgår, at § 24 f, stk. 1, skal forstås på den måde, at bestemmelsen fastlægger de ydelser virksomheder godkendt under ordningen skal kunne levere. Hensigten med de gældende regler er, at en virksomhed kun kan godkendes under ordningen, hvis virksomheden selv eller ved hjælp af underleverandører, kan levere alle de tre ydelser, som ordningen indeholder. Der er som følge heraf også krav om, at den uddannelse, og det kvalitetsstyringssystem, som godkendte virksomheder skal være i besiddelse af efter den gældende lovs § 24 g, stk. 3, skal være dækkende i forhold til alle de tre ydelser, virk-

somheden er godkendt til efter den gældende lovs § 24 f, stk. 1.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

BedreBolig-ordningen er en frivillig, markedsbaseret ordning. Ordningen er derfor afhængig af, at de virksomheder, som godkendes under ordningen, i bekendtgørelsen kaldet BedreBolig-rådgivere, kan tilbyde ordningens ydelser til priser, som bygningsejerne er villige til at betale. Det er derfor vigtigt for ordningen fortsat at fokusere på, om kravene til virksomheder godkendt under ordningen kan effektiviseres eller forenkles med det formål, at lette virksomhedernes administrative og økonomiske byrder.

En måde at effektivisere ordningen på er ved, at gøre de betingelser virksomhederne skal opfylde for at kunne godkendes under ordningen mere fleksible. Ministeriet har derfor overvejet, hvordan man kan give virksomhederne mulighed for at fokusere deres indsats i ordningen omkring de ydelser hvor deres interesse er stærkest, samtidig med at bygningsejeren oplever at kunne gå ét sted hen, når bygningsejeren vil have energirenoveret sin bygning.

Med lovforslaget foreslås indført en valgfrihed for virksomheder godkendt under ordningen angående hvor stor en del af ordningens ydelser virksomheden ønsker godkendelse til. Det foreslås, at virksomheder godkendt under ordningen fremover skal kunne vælge, om virksomheden kun ønsker godkendelse til kortlægning af en bygnings energibesparelser- og renoveringsmuligheder samt udarbejdelse af en plan for gennemførelse af energibesparelser og renovering, eller om virksomheden i tillæg hertil også ønsker godkendelse til at levere tilbudsindhentning og projektstyring angående gennemførelse af energibesparelser og renovering. Der forventes i tillæg hertil fastsat regler i medfør af den gældende § 24 f, stk. 3, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger om, at såfremt en virksomhed efter den foreslåede ordning ikke ønsker godkendelse til levering af tilbudsindhentning og projektstyring, pålægges virksomheden en oplysningspligt i forhold til bygningsejeren til at oplyse, fra hvilken anden virksomhed, godkendt under ordningen, bygningsejeren kan få leveret tilbudsindhentning og projektstyring under ordningen. Den foreslåede ordning vil desuden have den betydning, at virksomheder, der ikke godkendes til levering af tilbudsindhentning og projektstyring, ikke behøver have personale ansat eller underleverandører, der er særligt uddannet heri, og virksomheden behøver ikke have et kvalitetsstyringssystem, der dækker levering af disse ydelser.

2.5. Gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav om faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder

2.5.1. Gældende ret

El-, naturgas- og varmforsyningslovgivningen indeholder i dag visse krav til fakturering samt fakturerings- og forbrugsoplysninger i forhold til slutkunder af el, gas, varmt vand og varme med et direkte kundeforhold til energileverandøren, og hvis forbrug måles eller afregnes med en såkaldt afregningsmåler. Den gældende lovgivning på el-, naturgas- og varmeområderne indeholder desuden bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler der sikrer gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets artikel 10 og 11 og bilag VII. Bemyndigelsesbestemmelserne blev indsat med lov nr. 1498 af 23. december 2014.

Desuden indeholder byggelovgivningen krav til individuel måling af el, gas, varmt vand, varme og fjernkøling, som indebærer krav om, at afregning skal ske efter det faktiske forbrug, jf. bekendtgørelse nr. 563 af 2. juni 2014 om individuel måling af el, gas, vand, varme og køling (målerbekendtgørelsen).

Der er i de gældende regler derimod ikke fastsat bestemmelser om fakturerings- og forbrugsoplysninger i forhold til slutkunder af fjernkøling. Energi-, forsynings- og klimaministerens bemyndigelser, der er nævnt ovenfor, omfatter ikke fjernkølingsområdet.

I forhold til måling og afregning af forbrug af fjernkøling i Danmark opereres som udgangspunkt med et system af afregningsmålere. Slutkunder med en afregningsmåler har et direkte kundeforhold til energivirksomheden og afregner forbruget direkte med denne. I villaer samt parcel-, række-, kæde- og dobbelthuse vil der typisk forekomme afregningsmålere. Herudover opereres også inden for fjernkøling med fordelingsmålere for de slutkunder, der ikke har et direkte kundeforhold til energivirksomheden, om end i fåtal af tilfælde. Fordelingsmålere kan være opsat i bygninger med flere bolig- eller erhvervsenheder, typisk etageboliger og kontorer. Slutkunder vil i sådanne tilfælde betale brugeren af afregningsmåleren efter en fordelingsnøgle, for den del af regningen, der svarer til deres forbrug.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Artikel 10 og bilag VII i energieffektivitetsdirektivet forpligter bl.a. medlemsstaterne til, i det omfang det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, at sikre, at slutkunder, der ikke har såkaldte intelligente målere, får faktureringsoplysninger, der er nøjagtige og bygger på det faktiske forbrug. Bilag VII til direktivet stiller i disse tilfælde detaljerede mindstekrav til fakturering og faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug. Det anføres bl.a., at faktureringen baseret på faktisk forbrug bør ske mindst en gang årligt, og at faktureringsoplysningerne bør stilles til rådighed mindst hvert kvartal, på anmodning eller hvis forbrugerne har valgt elektronisk fakturering, ellers to gange årligt, hvis dette ligeledes er teknisk muligt og økonomisk begrundet.

Herudover indeholder artikel 10 bl.a. bestemmelser, der, uanset om det er teknisk muligt eller økonomisk begrundet, forpligter medlemsstaterne til at sikre, at slutkunder får mulighed for at anmode om, at fakturering og oplysninger om hidtidigt forbrug stilles til rådighed for leverandører af energitjenester, at slutkunder får mulighed for at vælge elektroniske faktureringsoplysninger og fakturaer m.v., at slutkunder via fakturaen får oplysninger, der giver oversigt over de aktuelle energiomkostninger, og at der under visse betingelser stilles krav om rådgivning om energieffektivitet i forbindelse med fremsendelse af kontrakter, kontraktændringer og faktureringer.

Artikel 11 i direktivet stiller krav om, at slutkunder af energi gratis får forbrugsoplysninger. Desuden skal fordelingen af omkostningerne ved faktureringsoplysninger for individuelt forbrug af varme og køling i ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål gennemføres på non-profit-basis. Hvis opgaven med at fremsende og give adgang til oplysningerne overdrages til en tredjepart, kan omkostningerne som følge af overdragelsen overføres til slutkunderne, for så vidt sådanne omkostninger er rimelige. Behandling af oplysninger skal ske bl.a. under iagttagelse af persondatalovens regler.

Kravene i energieffektivitetsdirektivets artikel 10 og 11 samt bilag VII skal gennemføres på området for fjernkøling, således at det sikres, at fjernkølekunder får de samme oplysninger, som også andre energiforbrugere efter direktivet skal modtage under givne betingelser. Gennemførelse sker på baggrund af, at EU-Kommissionen ved åbningsskrivelse nr. 2014/0320 af 30. april 2015 har tilkendegivet, at der ikke er sket implementering i relation til fjernkøling, hvilket den danske regering som tidligere nævnt har erklæret sig enig i.

Det foreslås, at der indsættes en hjemmel i lov om fjernkøling, der bemyndiger energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af ovenstående krav i direktivet. I forhold til de krav i artikel 10, der afhænger af, om det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, vil kravene blive gennemført i det omfang og i takt med, at disse betingelser er opfyldt, hvilket i øjeblikket undersøges. Det drejer sig om slutkundernes mulighed for fakturering årligt samt mulighed for at modtage faktureringsoplysninger to gange årligt og under visse betingelser op til fire gange årligt. Udover at det skal være teknisk muligt og økonomisk begrundet, så er betingelserne for fremsendelse af faktureringsoplysninger op til fire gange årligt, at slutkunden enten skal anmode om modtagelse af faktureringsoplysningerne eller have valgt elektronisk fakturering. Når der er valgt elektronisk fakturering, så skal slutkunden ikke anmode om fremsendelse af faktureringsoplysninger op til fire gange årligt.

Lovforslaget indebærer endvidere, at der i lov om fremme af besparelser i energiforbruget indsættes en bemyndigelsesbe-

stemmelse til at fastsætte regler til opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten. Bemyndigelsen forventes udnyttet til gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav om fakturering én gang årligt og nøjagtige faktureringsoplysninger mindst to gange årligt, herunder fjernkølingskunder med fordelingsmålere, der ikke afregner deres forbrug direkte med energivirksomheden, og således kun er i et indirekte forhold til fjernkølingsvirksomheden, jf. direktivets artikel 10 og 11 samt bilag VII.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det skønnes, at Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opgaver som følge af de foreslåede ændringer af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, lov om energimærkning af energirelaterede produkter og lov om fremme af energibesparelser i bygninger fortsat kan holdes inden for de eksisterende rammer. Disse ændringer har ikke øvrige økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, kommunerne og regionerne.

Det forventes, at udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede administrative og økonomiske konsekvenser for statslige, regionale og kommunale brugere af afregningsmålere, typisk bygningsejere eller udlejere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere. Til grund for denne vurdering ligger en antagelse om, at energieffektivitetsdirektivets krav normalt vil kunne blive opfyldt i forhold til slutkunder med fordelingsmålere, uden at der skal ske målinger af forbruget udover dem, som allerede vil komme til at finde sted som følge af den foreslåede ændring af lov om fjernkøling.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget om ændring af reglerne for levering af ydelser under BedreBolig-ordningen vil medføre, at flere virksomheder får mulighed for at levere ydelser under ordningen og forventes som følge heraf samlet set at generere en større omsætning hos virksomhederne godkendt under ordningen, og virksomheder som gennemfører renoveringer af bygninger, end hvis forslaget ikke gennemføres. Forslaget forventes således at have positive løbende økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget forventes desuden at ville kunne lette BedreBoligrådgivernes administrative byrder ved at vedligeholde et kvalitetsstyringssystem, da virksomhederne fremover får mulighed for at vedligeholde systemet på et mindre forretningsområde end der er krav om i dag. Forslaget forventes

således at medføre positive løbende administrative lettelser for erhvervslivet.

Det forventes, at udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervsvirksomheder, der anvender afregningsmålere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere. Det vil typisk handle om bygningsejere eller udlejere. Det ligger til grund for denne vurdering, at det må antages, at energieffektivitetsdirektivets krav normalt vil kunne blive opfyldt i forhold til slutkunder med fordelingsmålere, uden at der skal ske målinger af forbruget udover dem, som allerede foretages i praksis, og de økonomiske og administrative byrder for erhvervslivet vil således være begrænsede.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Forslaget om ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget, der gennemfører dele af energieffektivitetsdirektivet, forventes at have positive effekter på miljøet, idet det forventes at fremme energibesparelser og effektiv energianvendelse.

Forslaget om ændring af BedreBolig-ordningen forventes at fremme energirenovering af bygninger.

7. Forholdet til EU-retten

Da ecodesignloven blev vedtaget i 2008 og energimærkningsloven blev vedtaget i 2011, blev sanktionerne for overtrædelse af lovene og bekendtgørelser udstedt i medfør af lovene fastlagt på et niveau, som man dengang mente var tilstrækkeligt og proportionelt til, at kunne håndhæve reglerne. De seneste års sager har nu vist, at de omfattede virksomheder i en række sager sender den efterspurgte dokumentation for sent, eller slet ikke sender den, til tilsynsmyndigheden.

Lovforslaget indeholder ændringer, der har til hensigt at sikre en mere effektiv håndhævelse af forpligtelserne i ecodesign- og energimærkningsloven til at stille dokumentation vedrørende overholdelsen af lovenes krav til rådighed for tilsynsmyndighederne. Disse dokumentationskrav følger af ecodesigndirektivet og energimærkningsdirektivet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af ecodesigndirektivets artikel 20, at der i de nationale regler skal

fastsættes sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, som er vedtaget i medfør af direktivet. Det følger endvidere af bestemmelsen, at sanktionerne bl.a. skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelseernes grovhed og have afskrækkende virkning. En lignende bestemmelse er fastsat i energimærkningsdirektivets artikel 15.

Af ecodesigndirektivets præambelbetragtning nr. 29 følger det endvidere, at medlemsstaterne skal sikre, at de nødvendige midler er til rådighed for at kunne foretage en effektiv markedsovervågning.

Bygningsdirektivet artikel 13, stk. 1 og 2, fastsætter, hvornår en energiattest skal opsættes, så den er synlig.

I bygningsdirektivet artikel 13, stk. 3, undtages energiattestens anbefalinger fra forpligtelsen til at opsætte energiattesten. Lovforslaget medfører, at det i lov om fremme af energibesparelse i bygninger præciseres, at forpligtelsen til at opsætte energimærkningen ikke omfatter energimærknings anbefalinger til gennemførelse af energibesparelser.

Forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget vil muliggøre fastsættelse af nødvendige regler, der muliggør en gennemførelse artikel 10 og 11 samt bilag VII i energieffektivitetsdirektivet.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. juli 2015 til den 21. august 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F Fagligt Fællesforbund, Akademisk Arkitektforening, Aalborg Universitet, Advokatrådet-Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Andelsboligforeningernes fælles repræsentation, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne (industri - håndværk), Arkitektforbundet, Astma- og Allergiforbundet, BAT-Kartellet, Bips – Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM – Boligforeningernes Sammenslutning i Danmark, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for storkøkkenudstyr (BFS), Byfo, Byggecenter, Byggefagernes Kooperative Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskadefonden, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Center for Indeklima og Sundhed i Boliger, Co-industri, Concito, DANAK, Danmarks Tekniske Universitet, Institut for byggeri og anlæg, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Lejerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening (DABYFO), Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk

Energi Branche forening, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk forening for automatforplejning (DAFA), Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Solvarme Forening, Dansk Standard, Dansk Varme Service (DVS), Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Bank, Danske Bygningskonsulenter, Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA, Datailsynet, Den Danske Landinspektørforening, Den danske netværksgruppe for notificerede eller prænotificerede organer under byggeveddirektivet, Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark, Det nationale forskningscenter for arbejdsmiljø, Det Økologiske Råd, DFF-edb, DI, DI Byg, DI Energibranchen, DI Fødevarer, DI Handel, DI Service, DI Videnrådgiverne, DONG Energy, E. On Denmark A/S, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsforsikringen Danmark, Energi E2, Energi- og Olieforum, Energiforum Danmark, Energiservice A/S, Energiklagenævnet, Energitilsynet, Energitjenesten, Erhvervslejernes Landsorganisation, Erhvervsstyrelsen, ETA-Danmark A/S, Eurofins Danmark A/S, FABA – Foreningen af Fabrikker og Importører af Elektriske Belysningsarmaturer, FEHA – Foreningen af Fabrikker og Importører af Elektriske Husholdningsapparater, Finanstilsynet, Forbrugerrådet, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark (3F), FORCE Technology, Foreningen af danske kraftvarmemærker, Foreningen af kommunale beredskabschefer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen af slutbrugere af Energi, Foreningen af Varmepumpefabrikker i Danmark, Forsikring og Pension, Forsvarets Bygnings- & Etablisementstjeneste, Frie Elforbrugere, FSR Danske Revisorer, Fællessekretariatet for Hovedstadens Naturgas I/S og Naturgas Midt- Nord, GasTech, Geoforum Danmark, Greenpeace, Grundfos, HESekretariatet, HMN Naturgas, Horesta, Håndværksrådet, In-

geniørforeningen i Danmark, Intelligent Energi, Jydske Grundejerforening, Kalk- og Teglværksforeningen, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunernes Landsforening, Konstruktørforeningen, Københavns Brandvæsen, Københavns Energi, Københavns Kommune, Københavns Kommune – Teknik og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Erhvervsakademi, Landbrug & Fødevarer, Landsbyggefonden, Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur, Lejeorganisationen BOSAM, Lejernes Landsorganisation, LO, Maskinmesterforeningen, Mærsk Olie og Gas A/S, Naturgas Fyn, NOAH Energi og Klima, Nordea A/S, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Organisationen for Vedvarende Energi, OR-ordningen, Parcelhusejernes Landsforening, Plan Energi, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Realdania, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Reel Energi Oplysning (REO), Rockwool A/S, Rørforeningen, Samvirkende Energi- og Miljøforeninger, SBS Byfornyelsesselskabet, SikkerhedsBranchen, SKAT, Skorstensfejlerlauget, Spar Nord Bank A/S, Statens Byggeforskningsinstitut, Statoil A/S, Statoil Gazelle A/S, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland, Statsforvaltningen Syddanmark, Statikeraner kendelsesudvalget, Stålcetrum, TEKNIQ Installatørernes organisation, Teknologisk Institut, Træinformation, TUN – Trælathandlerunionen, Uafhængige Bygningssagkyndige og Energikonsulenter (FUBE), Varmepumpeordningen, Varmepumpefabrikantforeningen, Vedvarende Energi, VELTEK – VVS og El-tekniske leverandørers brancheforening, Verdens Skove, Videncentret for Landbrug (Landcenteret), Vindmølleindustrien, Vinduesindustrien, WWF Verdensnaturfonden.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for staten, regioner og kommune	Ingen	Udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for statslige, regionale og kommunale brugere af afregningsmålere, typisk bygningsejere eller udlejere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere.
Administrative konsekvenser for staten, regioner og kommune	Ingen	Udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede administrative konsekvenser for statslige, regionale og kommunale brugere af afregningsmålere, typisk bygningsejere

		eller udlejere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Det forventes, at de foreslåede ændringer i BedreBolig-ordningen vil bidrage positivt til økonomien i de virksomheder, som vælger at gøre brug af de nye godkendelsesmuligheder.	Det forventes, at udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for erhvervsvirksomheder, der anvender afregningsmålere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Det forventes, at de foreslåede ændringer i BedreBolig-ordningen vil lette de administrative byrder for de virksomheder, der gør brug af de nye godkendelsesmuligheder.	Det forventes, at udmøntningen af de bemyndigelsesbestemmelser, som forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder, kan medføre begrænsede administrative konsekvenser for erhvervsvirksomheder, der anvender afregningsmålere, hvortil der er knyttet fordelingsmålere.
Miljømæssige konsekvenser	Forslaget om ændring af BedreBolig-ordningen forventes at fremme energirensning af bygninger. Forslaget om ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget, der gennemfører dele af energieffektivitetsdirektivet, forventes at have positive effekter på miljøet, idet det forventes at fremme energibesparelser og effektiv energianvendelse.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Da ecodesignloven blev vedtaget i 2008 og energimærkningsloven blev vedtaget i 2011, blev sanktionerne for overtrædelse af lovene og bekendtgørelser udstedt i medfør af lovene fastlagt på et niveau, som man dengang mente var tilstrækkeligt og proportionelt til, at kunne håndhæve reglerne. De seneste års sager har nu vist, at de omfattede virksomheder i en række sager sender den efterspurgte dokumentation for sent, eller slet ikke sender den, til tilsynsmyndigheden.</p> <p>Lovforslaget indeholder ændringer, der har til hensigt at sikre en mere effektiv håndhævelse af forpligtelserne i ecodesign- og energimærkningsloven til at stille dokumentation vedrørende overholdelsen af lovenes krav til rådighed for tilsynsmyndighederne. Disse dokumentationskrav følger af ecodesigndirektivet og energimærkningsdirektivet.</p> <p>Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af ecodesigndirektivets artikel 20, at der i de nationale regler skal fastsættes sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, som er vedtaget i medfør af direktivet. Det følger endvidere af bestemmelsen, at sanktionerne bl.a. skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og have afskrækkende virkning. En lignende bestemmelse er fastsat i energimærkningsdirektivets artikel 15.</p> <p>Af ecodesigndirektivets præambelbetragtning nr. 29 følger det endvidere, at medlemsstaterne skal sikre, at de nødvendige midler er til rådighed for at kunne foretage en effektiv markedsovervågning.</p> <p>Bygningsdirektivets artikel 13, stk. 1 og 2, fastsætter, hvornår en energiattest skal opsættes, så den er synlig.</p> <p>I bygningsdirektivets artikel 13, stk. 3, undtages energiattestens anbefalinger fra forpligtelsen til at opsætte energiattesten. Lovforslaget medfører, at det i lov om fremme af energibesparelse i bygninger præciseres, at forpligtelsen til at opsætte energi-</p>	

mærkningen ikke omfatter energimærkningens anbefalinger til gennemførelse af energibesparelser.
 Forslaget til ændring af lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget vil muliggøre fastsættelse af nødvendige regler, der muliggør en gennemførelse artikel 10 og 11 samt bilag VII i energieffektivitetsdirektivet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende § 11 i ecodesignloven kan energi-, forsynings- og klimaministeren udstede påbud til den ansvarlige efter § 4 om, at forhold, der strider mod krav i loven eller regler udstedt i medfør af loven bringes i orden inden for en angivet frist. Herudover kan ministeren meddele forbud mod markedsføring eller påbud om at trække et produkt tilbage fra markedet, hvis ministeren finder, at et energirelateret produkt ikke er i overensstemmelse med krav fastsat i regler i medfør af loven eller en gennemførelsesforanstaltning.

Den nugældende bestemmelse forudsætter, at der i forbindelse med ministerens behandling af sagen foreligger korrekte og tilstrækkelige oplysninger for produktets overholdelse af reglerne. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i den konkrete sag derfor give en længere frist end de 10 dage der fremgår af § 8, for at sikre at sagen bliver tilstrækkelig oplyst inden der træffes afgørelse.

Hvis der er anmodet om dokumentation for et sådan produkt, og en efterfølgende test viser, at produktet faktisk var i overensstemmelse med reglerne, vil de materielle betingelser for at meddele forbud mod markedsføring og påbud om tilbagetrækning fra markedet i § 11, stk. 2 og 3, ikke være opfyldt.

Den foreslåede ændring indebærer, at der indsættes et nyt stk. 4 og 5 i ecodesignlovens § 11, som bl.a. indebærer, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod markedsføring af produktet og påbud om at trække et produkt tilbage fra markedet, hvis en producent eller dennes repræsentant ikke indsender den krævede dokumentation til ministeren for, at et produkt overholder loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Det foreslåede *stk. 4* indebærer nærmere, at der gives energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at udstede et forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning af et energirelateret produkt, hvis den ansvarlige efter § 4, stk. 2, ikke stiller dokumentation til rådighed, som det er påkrævet efter § 8.

Den foreslåede bestemmelse omfatter enhver virksomhed i Danmark, som markedsfører produktet, dvs. alle omsætningsled og enhver, der erhvervmæssigt ibrugtager produktet, jf. ecodesignlovens § 2, nr. 9 og 10. Der kan efter om-

stændighederne gives et tidsbegrænset forbud, indtil der er indsendt tilstrækkeligt teknisk dokumentationsmateriale til tilsynsmyndigheden. Hvis den manglende overensstemmelse ikke bringes til ophør, kan markedsføringen eller ibrugtagningen af produktet forbydes varigt.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den nuværende stk. 2, hvorefter der kan udstedes et forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning af et energirelateret produkt, hvis dette viser sig ikke at leve op til kravene i loven eller regler i medfør heraf.

Det foreslåede *stk. 5*, indebærer nærmere, at der gives energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til, i de tilfælde som er omfattet af det foreslåede stk. 4 at påbyde, at virksomheder, som markedsfører et energirelateret produkt, men for hvilket der ikke er leveret dokumentation efter § 8, skal tage fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet, f. eks. ved at virksomheden skal fjerne produktet, så det ikke længere er til salg i butikker.

Påbuddet kan efter omstændighederne meddeles til producenten eller andre som nævnt i § 4, stk. 2, såvel som til andre omsætningsled, herunder en grossist, som er lagerførende for producentens produkter, og detailforhandlere.

De foreslåede bestemmelser i stk. 4 og 5, angiver de mindre indgribende foranstaltninger i form af forbud mod markedsføring af produktet, før de mere indgribende i form af påbud om tilbagetrækning af produktet fra markedet. Det betyder at de foreslåede bestemmelser forudsættes administreret således, at myndigheder som udgangspunkt meddeler forbud mod markedsføring førend der kan udstedes et påbud om produktets tilbagetrækning fra markedet.

Til nr. 2

Det foreslås, at § 11, stk. 4 og 5, også omfattes af underretningspligten i § 11, stk. 6, hvilket indebærer, at energi-, forsynings- og klimaministeren har pligt til at underrette Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande om enhver afgørelse i medfør af § 11, stk. 4 og 5. Forpligtelsen følger af ecodesigndirektivets artikel 7, nr. 3.

Til nr. 3

Det foreslås at ændre § 12 således, at energi-, forsynings- og klimaministeren har mulighed for at offentliggøre de afgørelser, der træffes vedrørende forbud eller påbud i medfør af den foreslåede ændring i § 11, stk. 4 og 5.

Af bemærkningerne til § 12 i lovforslaget L 20, jf. Folketingsstidende 2007-08, tillæg A, side 741-742 fremgår, at det følger af direktivets artikel 7, stk. 7, at medlemslandene skal offentliggøre de afgørelser, der træffes vedrørende påbud og forbud. Det fremgår videre af artikel 7, stk. 8, at Kommissionens holdning til disse afgørelser offentliggøres i EU-Tidende. I overensstemmelse hermed fremgår det af stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal offentliggøre de afgørelser, der er truffet i medfør af stk. § 11, stk. 1-3, der foreslås udvidet med § 11, stk. 4 og 5, dvs. forbud eller påbud. Offentliggørelsen forventes at ske på Energistyrelsens hjemmeside.

Ifølge direktivets artikel 3, stk. 3, skal medlemslandene løbende orientere Europa-Kommissionen om resultaterne af markedstilsynet, og Kommissionen skal, hvis det er relevant, videregive oplysningerne til de øvrige medlemslande. Medlemslandene er endvidere forpligtede til at samarbejde og udveksle oplysninger, jf. direktivets artikel 12. Det fremgår videre af direktivets artikel 12, at udveksling af oplysninger i videst muligt omfang skal ske ved brug af elektroniske kommunikationsmidler.

Der er derfor hjemmel i stk. 2 til at fastsætte regler om offentliggørelse af resultater af tilsynet og afgørelser som nævnt i stk. 1. I den forbindelse kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om offentliggørelse af navne på produkter og fysiske og juridiske personer, hvis produkter er kontrolleret, og om offentliggørelsen af afgørelser efter 11, stk. 1-3.

Offentliggørelsen kan således indeholde oplysninger om:

1. Navn og adresse på producenten eller repræsentanten.
2. En beskrivelse af modellen, således at denne kan identificeres entydigt.
3. Tidspunktet og stedet for kontrollen.
4. Resultatet af kontrollen.
5. Oplysning om, hvorvidt der er meddelt forbud eller påbud samt begrundelsen herfor.
6. Navne på de fysiske og juridiske personer, som forbuddet eller påbuddet er rettet til.

Det fremgår af ecodesigndirektivet, at der skal ske en afvejning ud fra proportionalitetshensyn af, hvor omfattende en offentliggørelse bør være i det enkelte tilfælde.

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk databehandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Persondataloven finder således anvendelse på oplysninger om enkeltpersoner. Hvis der er tale om en enkeltmandsvirksomhed, vil oplysninger om ejeren i henhold til § 1, stk. 1, være omfattet af persondataloven. Personoplysninger om ejeren af en enkeltmandsvirksomhed, vil således være oplysninger, der skal behandles i overensstemmelse med persondataloven. Derimod falder oplysninger om juridiske personer uden for lovens almindelige anvendelsesområde. Lovforslaget forventes i

langt overvejende grad at omfatte oplysninger om juridiske personer.

Som følge af ovenstående krav i ecodesigndirektivet skaber lovforslaget mulighed for at offentliggøre og videregive oplysninger i videre omfang end efter persondataloven og Datatilsynets standardvilkår for offentliggørelse af afgørelser i forbindelse med retsinformationssystemer.

Af databeskyttelsesdirektivets (direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995) artikel 8, stk. 5, 1. afsnit, følger, at behandling af oplysninger om lovovertrædelser, straffedomme eller sikkerhedsforanstaltninger som udgangspunkt kun må foretages under kontrol af en offentlig myndighed. Behandling af de nævnte oplysninger må således efter bestemmelsen som udgangspunkt kun ske for en offentlig myndighed. Hvis der gælder tilstrækkelige, specifikke garantier i medfør af den nationale lovgivning, herunder administrative forskrifter fastsat i henhold til lov, kan behandling af sådanne oplysninger dog også udføres for private.

Der er ikke i artikel 8, stk. 5, (eller i bestemmelsens øvrige regler) fastsat materielle behandlingskriterier for, hvornår der kan ske behandling af oplysninger om strafbare forhold.

Dette spørgsmål må derfor antages at skulle vurderes ud fra direktivets artikel 7, som bl.a. fastsætter, at behandling af personoplysninger kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, eller behandlingen er nødvendig, for at den registeransvarlige eller den tredjemand eller de tredjemænd, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der skal beskyttes i henhold til direktivet, går forud herfor.

Det bemærkes, at direktivet giver mulighed for, at medlemsstaterne uafhængigt af de generelle regler har mulighed for at fastsætte særlige betingelser for databehandling på specifikke områder, jf. direktivets artikel 5 og betragtning 22.

Det er på den anførte baggrund Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets opfattelse, at lovforslaget ligger inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet.

Det konkrete arbejde vedrørende offentliggørelse og videregivelse af oplysninger vil blive tilrettelagt under hensyntagen til Datatilsynets øvrige standardvilkår.

I medfør af stk. 3 kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse. Offentliggørelse vil f.eks. kunne foregå ved udsendelse af en pressemeddelelse eller elektronisk på en relevant hjemmeside. Det skal ved valg af metoden for offentliggørelse tages i betragtning, at medlemslandene i medfør af direktivets artikel 3, stk. 4, skal sikre, at forbrugerne og andre interessenter gives mulighed for at fremsætte bemærkninger til de relevante myndigheder vedrørende produkt-

overensstemmelse, ligesom direktivet kræver, at offentliggørelse skal ske på en gennemsigtig måde.

Der vil blive draget omsorg for, at urigtige eller vildledende oplysninger snarest muligt slettes eller berigtiges.

Til nr. 4

Det foreslås at ændre § 15, stk. 1, nr. 3, således at de regler, hvis overtrædelse straffes med bøde, udvides med de ændringer der følger af lovforslagets § 1, nr. 1, om, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud til den ansvarlige efter lovens § 4 mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning, eller påbud om, at den ansvarlige efter lovens § 4 tager skridt til at et energirelateret produkt trækkes tilbage fra markedet, hvis den ansvarlige efter lovens § 4 ikke stiller den dokumentation til rådighed, som tilsynsmyndigheden beder om.

Den foreslåede ændring af § 15, stk. 1, nr. 3, indebærer, at der kan straffes med bøde både, hvis den ansvarlige efter lovens § 4 ikke efterkommer et forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning, og hvis den ansvarlige efter lovens § 4 ikke efterkommer et påbud om at tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.

Den ansvarlige efter lovens § 4 er producenten af produktet eller dennes repræsentant, hvis ingen af sådanne findes, importøren af produktet, og hvis ingen importør findes, enhver fysisk eller juridisk person, der bringer produktet i omsætning eller erhvervmæssigt ibrugtager det.

Der foreslås indført bødestraf for overtrædelse af de foreslåede regler i § 11, stk. 4 og 5, om forbud og påbud for at sikre effektiviteten af disse regler, jf. ecodesigndirektivets artikel 20.

Ved fastsættelsen af straffen lægges der bl.a. vægt på omfanget af manglende overensstemmelse og antallet af produkter med manglende overensstemmelse, som er bragt i omsætning i Fællesskabet. Det vil derfor være en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen drejer sig om manglende dokumentation for flere forskellige produkter og hvis der er tale om et stort antal produkter, for hvilke der ikke er stillet dokumentation til rådighed.

Retspraksis for udmåling af bøder for overtrædelse af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter og lov om energimærkning af energirelaterede produkter viser, at der idømmes bøder på mellem 15-25.000,- kr. i sager, hvor det er dokumenteret, at et energirelateret produkt ikke overholder krav til miljøvenligt design eller energimærkning. Det forudsættes at bøder, som idømmes i medfør af den foreslåede ændring af lovens § 15, stk. 1, nr. 3, vil have samme størrelse.

Det forventes, at reglerne om bødestraf i den foreslåede ændring af § 15, stk. 1, nr. 3, vil medvirke til effektivt at håndhæve de foreslåede regler om forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning og påbud om at tage

de fornødne skridt til at trække et produkt tilbage fra markedet.

Fastsættelsen af straffen vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det foreliggende tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende § 14 i energimærkningsloven kan energi-, forsynings- og klimaministeren påbyde, at forhold, der strider mod loven og regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt, bringes i orden inden for en angivet frist. Ministeren kan herudover udstede forbud mod, at energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis et sådant påbud ikke efterkommes. Ministeren kan tillige påbyde, at den leverandør, der har bragt produktet i omsætning eller har ibrugtaget det, skal tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet. Herudover kan ministeren forbyde udstilling, salg eller udlejning af de produkter, der er omfattet af de nævnte forbud og påbud.

Den foreslåede ændring indebærer, at der indsættes et nyt stk. 5 og 6 i energimærkningslovens § 14, som bl.a. indebærer, at klima-, energi- og bygningsministeren får hjemmel til at meddele forbud og påbud til den ansvarlige leverandør, der ikke stiller den tekniske dokumentation til rådighed for et energirelateret produkt, som er omfattet af regler fastsat i medfør af loven eller en gennemførselsforanstaltning.

Det foreslåede *stk. 5* indebærer nærmere, at energi-, forsynings- og klimaministeren får hjemmel til at udstede et forbud mod, at et energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis leverandøren undlader at opbevare teknisk dokumentationsmateriale efter § 5, stk. 1, i mindst 5 år efter at det sidste eksemplar af det relevante produkt er fremstillet, eller undlader at stille en elektronisk udgave af det tekniske dokumentationsmateriale til rådighed inden for 10 dage efter en anmodning herom fra tilsynsmyndigheden, jf. lovens § 5, stk. 4.

Bestemmelsen medvirker til at gennemføre energimærkningsdirektivets artikel 5, litra c, hvoraf det fremgår, at leverandørerne skal stille det tekniske dokumentationsmateriale til rådighed for inspektionsformål i fem år efter, at det sidste eksemplar af de relevante produkter blev fremstillet.

Bestemmelsen retter sig imod enhver leverandør, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 11, som bringer energirelaterede produkter i omsætning, dvs. alle omsætningsled og enhver, der ibrugtager produktet. Forbuddet vil være gældende, indtil der er indsendt tilstrækkeligt teknisk dokumentationsmateriale til tilsynsmyndigheden.

Dette er en udvidelse af energi-, forsynings- og klimaministerens beføjelser, idet der efter den foreslåede ændring allerede fra det tidspunkt, hvor dokumentationen ikke er modtaget, inden for fristen i lovens § 5, stk. 4, kan udstedes et forbud efter § 14, stk. 5, mod at produktet bringes i omsætning eller ibrugtages overfor den ansvarlige leverandør.

Det foreslåede *stk. 6* giver endvidere energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at udstede påbud om, at en virksomhed skal tage fornødne skridt til at trække et produkt tilbage fra markedet. Påbuddet kan udstedes i de tilfælde, som er omfattet af det foreslåede *stk. 5*, overfor virksomheder, som markedsfører et energirelateret produkt, men for hvilket der ikke er stillet teknisk dokumentation til rådighed efter § 5, stk. 4.

Påbuddet kan efter omstændighederne gives til leverandøren, som er ansvarlig efter § 4, og som defineret i § 2, nr. 11. Ved et sådant påbud kan det sikres, at et forbud mod markedsføring af produktet bliver gennemført effektivt.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 5* og *6* har til hensigt at angive de mindre indgribende foranstaltninger, i form af forbud mod markedsføring, før de mere indgribende i form af påbud om tilbagetrækning af produktet fra markedet, og bestemmelsen forudsættes administreret således, at myndigheden som udgangspunkt udsteder forbud mod markedsføring førend der kan udstedes et påbud om tilbagetrækning fra markedet.

Til nr. 2

Det foreslås at ændre § 14, stk. 7, hvilket indebærer, at energi-, forsynings- og klimaministeren har pligt til at underrette Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande om enhver afgørelse i medfør af § 14, stk. 5 og 6. Forpligtelsen følger af energimærkningsdirektivets artikel 3, nr. 2.

Til nr. 3

Efter den gældende § 15, stk. 1, kan energi-, forsynings- og klimaministeren kan offentliggøre resultater af tilsyn og afgørelser truffet efter § 14, stk. 1-4.

Det foreslås at ændre § 15, hvilket indebærer, at energi-, forsynings- og klimaministeren har mulighed for at offentliggøre de resultater af tilsyn og afgørelser, der træffes vedrørende forbud eller påbud i medfør af forslaget § 14, stk. 5 og 6.

Ifølge bemærkningerne til de enkelte bestemmelser angående § 15 til lovforslaget L 140, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 140 som fremsat, side 22, følger det af direktivets artikel 7, stk. 7, at medlemslandene skal offentliggøre de afgørelser, der træffes vedrørende forbud eller påbud. Det fremgår videre af artikel 7, stk. 8, at Kommissionens holdning til disse afgørelser offentliggøres i EU-Tidende. I overensstemmelse hermed fremgår det af § 15, stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal offentliggøre

de afgørelser, der er truffet i medfør af *stk. § 14, stk. 1-4*, der foreslås udvidet med § 14, stk. 5 og 6, dvs. afgørelser om forbud og påbud. Offentliggørelsen forventes at ske på Energistyrelsens hjemmeside.

Ifølge direktivets artikel 3, stk. 3, skal medlemslandene løbende orientere Europa-Kommissionen om resultaterne af markedstilsynet, og Kommissionen skal, hvis det er relevant, videresende oplysningerne til de øvrige medlemslande. Medlemslandene er endvidere forpligtede til at samarbejde og udveksle oplysninger, jf. direktivets artikel 12. Det fremgår videre af direktivets artikel 12, at udveksling af oplysninger i videst muligt omfang skal ske ved brug af elektroniske kommunikationsmidler.

Der er derfor hjemmel i *stk. 2* til at fastsætte regler om offentliggørelse af resultater af tilsynet og afgørelser som nævnt i *stk. 1*. I den forbindelse kan energi-, forsyningsklima- og klimaministeren fastsætte regler om offentliggørelse af navne på produkter og fysiske og juridiske personer, hvis produkter er kontrolleret, og om offentliggørelsen af afgørelser efter *14, stk. 5-6*.

Offentliggørelsen kan således indeholde oplysninger om:

1. Navn og adresse på producenten eller repræsentanten.
2. En beskrivelse af modellen, således at denne kan identificeres entydigt.
3. Tidspunktet og stedet for kontrollen.
4. Resultatet af kontrollen.
5. Oplysning om, hvorvidt der er meddelt forbud eller påbud samt begrundelsen herfor.
6. Navne på de fysiske og juridiske personer, som forbuddet eller påbuddet er rettet til.

Det fremgår af ecodesigndirektivet, at der skal ske en afvejning ud fra proportionalitetshensyn af, hvor omfattende en offentliggørelse bør være i det enkelte tilfælde.

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk databehandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Persondataloven finder således anvendelse på oplysninger om enkeltpersoner. Hvis der er tale om en enkeltmandsvirksomhed, vil oplysninger om ejeren i henhold til § 1, stk. 1, være omfattet af persondataloven. Personoplysninger om ejeren af en enkeltmandsvirksomhed, vil således være oplysninger, der skal behandles i overensstemmelse med persondataloven. Derimod falder oplysninger om juridiske personer uden for lovens almindelige anvendelsesområde. Lovforslaget forventes i langt overvejende grad at omfatte oplysninger om juridiske personer.

Som følge af ovenstående krav i energimærkningsdirektivet skaber lovforslaget mulighed for at offentliggøre og videreregive oplysninger i videre omfang end efter persondataloven og Datatilsynets standardvilkår for offentliggørelse af afgørelser i forbindelse med retsinformationssystemer.

Det konkrete arbejde vedrørende offentliggørelse og videregivelse af oplysninger vil blive tilrettelagt under hensyntagen til Datatilsynets øvrige standardvilkår.

I medfør af § 15, stk. 3, kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse. Offentliggørelse vil f.eks. kunne foregå ved udsendelse af en pressemeddelelse eller elektronisk på en relevant hjemmeside. Det skal ved valg af metoden for offentliggørelse tages i betragtning, at medlemslandene i medfør af direktivets artikel 3, stk. 4, skal sikre, at forbrugerne og andre interessenter gives mulighed for at fremsætte bemærkninger til de relevante myndigheder vedrørende produktoverensstemmelse, ligesom direktivet kræver, at offentliggørelse skal ske på en gennemsigtig måde.

Der vil blive draget omsorg for, at urigtige eller vildledende oplysninger snarest muligt slettes eller berigtiges.

Til nr. 4

Efter den gældende § 22, stk. 7 straffes med bøde den, der som leverandør af energirelaterede produkter undlader at efterkomme påbud eller overtræder forbud efter § 14, stk. 1-4, eller undlader at efterkomme påbud efter § 18, stk. 5.

Det foreslås at ændre § 22, stk. 7, således at de regler, hvis overtrædelse straffes med bøde, udvides med de ændringer, der følger af lovforslagets § 2, nr. 1, om, at energi, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod at et energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis leverandøren ikke overholder § 5, stk. 4, eller påbud til den leverandør, der har bragt produktet i omsætning eller har ibrugtaget det, skal tage de fornødne skridt til at et energirelateret produkt trækkes tilbage fra markedet.

Den foreslåede ændring indebærer, at den leverandør, der overtræder de foreslåede regler i lovens § 14, stk. 5-6, straffes med bøde.

Baggrunden for, at der foreslås indført bødestraf for overtrædelse af de foreslåede ændringer af lovens regler i § 14, stk. 5-6, er for at sikre effektiviteten af disse regler, jf. energimærkedirektivets artikel 15.

Der kan efter den foreslåede ændring af § 22, nr. 7, både straffes med bøde, hvis leverandøren ikke efterkommer et forbud mod omsætning eller ibrugtagning, og hvis leverandøren ikke efterkommer et påbud om at tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.

Leverandøren er efter lovens § 2, nr. 11, producenten af produktet eller dennes repræsentant i EU/EØS, der bringer et energirelateret produkt i omsætning eller ibrugtager det på EU/EØS' marked, eller importøren. Hvis ingen af sådanne findes, anses som leverandør enhver fysisk eller juridisk person, der bringer i omsætning eller ibrugtager produkter.

Ved fastsættelsen af straffen lægges der bl.a. vægt på omfanget af manglende overensstemmelse og antallet af produkterheder med manglende overensstemmelse, som er bragt i omsætning i Fællesskabet.

Det er derfor en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen drejer sig om manglende dokumentation for flere forskellige produkter, og hvis der er tale om et stort antal produkter, for hvilke der ikke er stillet dokumentation til rådighed.

Retspraksis for udmåling af bøder for overtrædelse af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter og lov om energimærkning af energirelaterede produkter viser, at der idømmes bøder på mellem 15-25.000,- kr. i sager, hvor det er dokumenteret, at et energirelateret produkt ikke overholder krav til miljøvenligt design eller energimærkning. Det forudsættes at bøder, som idømmes i medfør af den foreslåede ændring af lovens § 22, nr. 7, vil have samme størrelse.

Det forventes, at reglerne om bødestraf i den foreslåede ændring af § 22, nr. 7, vil medvirke til effektivt at håndhæve de foreslåede regler om forbud mod omsætning eller ibrugtagning og påbud om at tage de fornødne skridt til at trække et produkt tilbage fra markedet.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det foreliggende tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder.

Til § 3

Til nr. 1

Efter den gældende § 5 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger påhviler forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning for bygninger, lejligheder eller andre enheder med henblik på, at kravene i kapitel 4-6 kan opfyldes, den til enhver tid værende ejer. For bygninger med ejerlejligheder påhviler forpligtelsen ejerforeningen.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at forpligtelsen til at få udarbejdet en energimærkning påhviler ejeren af ejerlejligheden og ikke ejerforeningen, hvis ejerlejligheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1, dvs. ejerlejligheder som er helt eller delvis sammenbyggede enfamiliehuse med lodret skel.

Ændringen af energimærkningsordningen for bygninger medfører således, at det vil være den enkelte ejer og ikke ejerforeningen, der skal betale udgiften, når et række-, kæde- eller dobbelthus med status af ejerlejlighed skal energimærkes.

Til nr. 2

Efter den gældende § 6 i lov om fremme af energibesparelser i bygninger skal en ejerforening efter anmodning fra en ejer af en ejerlejlighed stille en energimærkning til rådighed for ejeren ved salg af en bygning eller ejerlejlighed skal

der foreligge en energimærkning for henholdsvis bygningen eller ejerlejligheden. Ejerforeningen skal senest 3 uger efter anmodningen have indgået en gyldig aftale med en virksomhed om udarbejdelse af energimærkning, således at ejerforeningen senest 60 dage efter ejerens anmodning kan opfylde sin forpligtelse. Hvis der allerede foreligger en gyldig energimærkning skal ejerforeningen stille energimærkning til rådighed senest 8 dage efter anmodningen fra ejeren.

Det foreslåede *stk. 5* indebærer, at ejerforeningen ikke er forpligtet til stille gyldig energimærkning til rådighed for ejerlejlighedshaver, når der er tale om ejerlejligheder, hvor der er krav om, at hver enhed skal energimærkes, som var det én bygning.

Ændringen af energimærkningsordningen for bygninger medfører således, at forpligtelsen til at få udarbejdet energimærkning flyttes fra ejerforeningen til den enkelte ejer, som således skal betale udgiften, når et række-, kæde- eller dobbelthus med status af ejerlejlighed skal energimærkes.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 2*, er en konsekvensændring af den foreslåede § 5, *stk. 2*, og betyder, at ejerforeningen ikke er forpligtet til stille gyldig energimærkning til rådighed for ejerlejlighedshaver ved udlejning, når der er tale om ejerlejligheder, hvor der er krav om, at hver enhed skal energimærkes, som var det én bygning. Det er den pågældende ejer, der er forpligtet til at få udarbejdet energimærkning til brug for udlejning af et række-, kæde- eller dobbelthus.

Til nr. 4

Det fremgår af den gældende § 8, *stk. 2-4*, at et boligfællesskab efter anmodning fra en andelshaver, anpartshaver eller aktionær med brugsret til en boligenhed skal stille en energimærkning til rådighed for andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren ved overdragelse. Boligfællesskabet skal senest 3 uger efter anmodningen have indgået en gyldig aftale med en virksomhed om udarbejdelse af energimærkning, således at boligfællesskabet kan opfylde sin forpligtelse senest 60 dage efter anmodningen fra andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren. Hvis der allerede foreligger en gyldig energimærkning skal boligfællesskabet stille energimærkningen til rådighed senest 8 dage efter anmodningen fra andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren.

Den foreslåede ændring indebærer, at boligfællesskabet ikke er forpligtet til stille gyldig energimærkning til rådighed for andelshaver, anpartshaver eller aktionær, når der er tale om en boligenhed, hvor der er krav om, at hver enhed skal energimærkes, som var det én bygning.

Ændringen af energimærkningsordningen for bygninger medfører således, at forpligtelsen til at få udarbejdet energimærkning flyttes fra boligfællesskabet til den enkelte an-

delshaver, anpartshaver eller aktionær, som således skal betale udgiften, når et række-, kæde- eller dobbelthus med status af ejerlejlighed skal energimærkes.

Til nr. 5

Det fremgår af den gældende § 15 a, at ejeren skal sikre, at en udført og fortsat gyldig energimærkning opsættes på en måde, så den er synlig for brugere af bygningen, hvis et samlet etageareal på over 600 m² i den pågældende bygning ofte besøges af offentligheden.

Bestemmelsen i § 15 a er en gennemførelse af bygningsdirektivets artikel 13, *stk. 2*. Ifølge artikel 13 er det energiattesten (energimærkningen), der skal opsættes. Dog fremgår det af artikel 13, *stk. 3*, at der ikke er en forpligtelse til at opslå energiattestens anbefalinger (energibesparende forslag).

Det har ikke været hensigten med de nugældende regler at stille krav om synliggørelse af anbefalingerne.

Med ændringsforslaget præciseres forpligtelsen, så det af bestemmelsen fremgår, at det alene er selve energimærket, dvs. indplaceringen på karakterskalaen, der skal opsættes, og ikke energimærkningens forslag til energibesparende foranstaltninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 20, *stk. 1*, at i bygninger, der ejes eller bruges af offentlige institutioner og virksomheder m.v., skal udførte energimærkninger opsættes, så de er synlige for brugere af bygningen.

Bestemmelsen i § 20, *stk. 1*, er en implementering af bygningsdirektivets artikel 13, *stk. 1*. Ifølge artikel 13 er det energiattesten (energimærkningen), der skal opsættes. Det fremgår af artikel 13, *stk. 3*, at der ikke er en forpligtelse til at opslå energiattestens anbefalinger (energibesparende forslag).

Med ændringsforslaget præciseres forpligtelsen så det af bestemmelsen fremgår, at det alene er selve energimærket, dvs. indplaceringen på karakterskalaen, der skal opsættes, og ikke energimærkningens forslag til energibesparende foranstaltninger.

Til nr. 7

Den gældende regel i § 24 f, *stk. 1*, fastsætter, at virksomheder godkendes efter regler fastsat i medfør af § 24 g til at levere tre nærmere definerede ydelser. Disse tre ydelser er kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder, udarbejdelse af en plan om energibesparelser og for renovering og tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energibesparelses tiltag. Som det fremgår

af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.4.1, fremgår det af bemærkningerne til det bagvedliggende lovforslag til den gældende § 24 f, stk. 1, at bestemmelsen skal forstås på den måde, at bestemmelsen fastlægger de ydelser en virksomhed i ordning skal kunne levere, enten selv eller ved hjælp af en underleverandør.

Den foreslåede bestemmelse i § 24 f, stk. 1, fastsætter, at en virksomhed godkendes af energi-, forsynings- og klimaministeren til at levere ydelser vedrørende kortlægning og afdækning af energibesparelses- og renoveringsmuligheder, jf. § 24 f, stk. 1, nr. 1, eller i tillæg hertil tillige ydelser vedrørende tilbudsindhentning og projektstyring, jf. § 24 f, stk. 1, nr. 2. Med lovforslaget lægges således op til, at godkendelsesordningen ændres, så virksomheder, der godkendes under ordningen, selv kan vælge, hvor mange ydelser de godkendes til at levere, dog med den modifikation, at de virksomheder, der ikke kan levere alle ydelser forventes pålagt en henvisningsforpligtelse, jf. nedenfor.

De ydelser, som fremgår af den foreslåede § 24 f, stk. 1, nr. 1, svarer stort set til det, som efter gældende ret er omfattet af den gældende § 24 f, stk. 1, nr. 1 og 2. De ydelser, som fremgår af den foreslåede § 24 f, stk. 1, nr. 2, svarer stort set til det, som efter gældende ret er omfattet af den gældende § 24 f, stk. 1, nr. 1-3. Det foreslås således, at ydelserne i ordningen udvides til eksplicit også at angå renovering og ikke kun energibesparelser.

Bestemmelsen skal forstås i sammenhæng med den gældende § 24 f, stk. 3, hvorefter virksomheder godkendt efter regler fastsat i medfør af § 24 g bl.a. kan pålægges en oplysningspligt overfor bygningsejeren. Det forventes, at virksomheder, der godkendes til levering af ydelser vedrørende kortlægning og afdækning af energibesparelses- og renoveringsmuligheder, jf. § 24 f, stk. 1, nr. 1, vil få pålagt en oplysningsforpligtelse, fastsat i regler i medfør af § 24 f, stk. 3, overfor boligejeren til at oplyse, af hvilken virksomhed bygningsejeren kan få leveret ydelser vedrørende tilbudsindhentning og projektstyring, jf. § 24 f, stk. 1, nr. 2, 2. led. Der forventes i den anledning, at være krav om, at den virksomhed, der henvises til som mulig leverandør af ydelser vedrørende tilbudsindhentning og projektstyring efter § 24 f, stk. 1, nr. 2, 2. led, har samtykket i, at blive henvist til. Der forventes ligeledes at blive fastsat krav om, at samtykket skal registreres i den henvisende virksomheds kvalitetsstyrings-system, således at det kan kontrolleres af den kontrolinstans, eller det certificerende organ, som kontrollerer efterlevelsen af kvalitetsstyringssystemet. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter lovens § 24 g, stk. 6, fastsætte nærmere regler om kvalitetsstyringssystemets indhold.

Ændringen af stk. 1 fastslår, at en virksomhed godkendt efter § 24 g ikke nødvendigvis behøver at være godkendt til levering af alle ordningens ydelser for at kunne godkendes under ordningen. Efter forslaget forstås dette forhold dog på den måde, at den godkendte virksomhed skal kunne henvise til en anden godkendt virksomhed med henblik på gennemførelse af ydelser vedrørende tilbudsindhentning og projektstyring, jf. § 24, stk. 1, nr. 2, 2. led, såfremt virksomhe-

den ikke selv er godkendt til levering af disse ydelser omkring tilbudsindhentning og projektstyring.

Den virksomhed, der henvises til, forventes således at skulle samtykke i, at virksomheden ønsker at kunne indgå aftaler med interesserede bygningsejere om levering af ydelser omkring tilbudsindhentning og projektstyring. Dette vil bygningsejeren selv skulle træffe aftale om med den virksomhed, der er henvist til. Bygningsejeren forventes med ændringsforslaget stadig kun at skulle henvende sig ét sted. Ændringen i bekendtgørelsen forventes alene at bestå i, at bygningsejeren efter omstændighederne skal indgå en aftale med den anden godkendte virksomhed om levering af ydelserne tilbudsindhentning og projektstyring.

Det forventes, at bygningsejere normalt først vil indgå aftale om levering af tilbudsindhentning og projektstyring, når ydelserne i den foreslåede § 24 f, stk. 1, nr. 1, er leveret. Dette ændres ikke med den foreslåede bestemmelse. Med den foreslåede henvisningsforpligtelse fastholdes, at der stilles en mulighed for en samlet pakke af rådgivning til rådighed for bygningsejeren i forbindelse med renovering og gennemførelse af energibesparende tiltag i en bygning.

De ydelser, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 1 og 2, er, som nævnt ovenfor, hovedsageligt de samme ydelser, som fremgår af den nuværende affattelse af lovens § 24 f, stk. 1. Det er således ikke hensigten med forslaget, at ændre på lovens beskrivelse af de ydelser, som ordningen omfatter, men at samle ordningens ydelser i to ydelsespakker.

Den foreslåede ordning bygger på, at bygningsejeren og den godkendte virksomhed aftaler, hvor mange ydelser virksomheden skal levere til bygningsejeren til hvilken pris.

Ved en kortlægning af en bygnings energibesparelses- og renoveringsmuligheder forstås, at virksomheden på baggrund af indhentede oplysninger om bygningen og bygningsejerens ombygnings- og renoveringsplaner leverer en oversigt over de energibesparelses- og renoveringsmuligheder, som bygningen indeholder.

Ved en bygnings energibesparelsesmuligheder forstås den mulighed for at spare på energiforbruget, som opstår ved, at en bygningskomponent, et varmeanlæg eller lignende udskiftes med en mere energieffektiv komponent.

Ved en bygnings renoveringsmuligheder forstås de øvrige ønsker til renovering af bygninger, som ejeren måtte have, herunder som følge af slid og nedbrydning, som ikke direkte angår egentlige energibesparelsetiltag, f.eks. indretning af en uisoleret loftsetage eller en tilbygning. Kortlægningen af energibesparelses- og renoveringsmulighederne skal blandt andet indeholde en afdækning af konsekvenserne af disse for bygningens komfort og indeklima. Det bemærkes, at det er nødvendigt, at kortlægningen af bygningens renoveringsmuligheder indgår i kortlægningsydelsen, idet den plan, der skal udarbejdes for bygningsejeren, indeholder både forslag til gennemførelse af energibesparelser og renovering.

Rådgivning om komfort og indeklima er emner, der ligger i naturlig forlængelse af rådgivning om energibesparelses-

muligheder, idet gennemførelse af energibesparelser ofte vil have betydning for en bygnings komfort og indeklima. Når dette krav til ydelser efter forslaget fastsættes i lov om fremme af energibesparelser i bygninger og ikke i medfør af f.eks. byggelovgivningen, er det fordi der er en naturlig sammenhæng mellem den rådgivning om komfort og indeklima, som ønskes i forbindelse med den foreslåede ordning, og rådgivning om energibesparelser, og ydelserne hænger således rådgivningsteknisk sammen. Her er der ikke tale om, at lovens anvendelsesområde udvides, men disse ydelser er så tæt knyttet til realiseringen af lovens og ordningens formål, at de bør indgå som en naturlig del af ydelserne i ordningen.

Ved en plan om energibesparelsemuligheder og renoveringsplaner, forstås en plan i et standardiseret format, som angiver, hvilke energibesparelsemuligheder den godkendte virksomhed har fundet i bygningen, og hvilke renoverings- eller tilbygningsplaner bygningsejeren har.

Ved et standarddokument forstås et dokument i et standardiseret format, der angiver de omkostninger, som er forbundet med bygningsejerenes renoverings- og tilbygningsplaner og betydningen heraf for bygningsejerenes energiforbrug.

Ved tilbudsindhentning vedrørende gennemførelse af energibesparelser- og renoveringstiltag forstås, at den godkendte virksomhed indhenter tilbud angående udførelse af de energibesparelsemuligheder og renoverings- og tilbygningsplaner virksomheden er blevet enige med bygningsejeren om skal udføres.

Ved projektstyring forstås, at den godkendte virksomhed styrer projektet med udførelse af de energibesparelsemuligheder og renoverings- og tilbygningsplaner, som virksomheden er blevet enige med bygningsejeren om skal udføres, således at bygningsejeren ikke selv behøver at styre projektet.

Det bemærkes, at ydelserne vedrørende tilbudsindhentning og projektstyring udvides til også at omfatte gennemførelse af renoveringsmuligheder, hvilket er en konsekvensrettelse i forhold til at den plan, der udarbejdes under ordningen, udvides til også at omfatte gennemførelse af renoveringsmuligheder.

Den foreslåede ændring gør det mere fleksibelt, hvor mange ydelser virksomheder godkendt under ordningen godkendes til at kunne levere. Det forventes, at en række virksomheder vil gøre brug af de ændrede regler til at blive godkendt til levering af færre ydelser, mod at henvise kunder til andre virksomheder, der kan levere de ydelser virksomheden ikke selv kan levere. Det forventes på den baggrund, at flere virksomheder får mulighed for at være en del af ordningen og effekten af ordningen øges.

Til § 4

Til nr. 1 og 2

Med den foreslåede nye bestemmelse i § 1, stk. 2, i afsnittet om anvendelsesområde og definition i lov om fjernkøling indsættes en definition, der omfatter de slutkunder af fjernkøling, der får målt deres energiforbrug med en afregningsmåler.

Ved »slutkunde« forstås i henhold til artikel 2, nr. 23, i energieffektivitetsdirektivet »en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse«. Den foreslåede definition er således en delvis gengivelse af direktivets definition med den modifikation, at den er målrettet fjernkølingskunder, der har et direkte kundeforhold til fjernkølingsforsyningsvirksomheden. Således sikres det, at fjernkølingskunder, der får målt deres forbrug med en afregningsmåler omfattes af lov om fjernkøling. Fjernkølingskunder, der ikke står i et direkte kundeforhold til en leverandør af fjernkøling, vil i stedet være omfattet af den foreslåede ændring i lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. lovforslagets § 5, nr. 1, i forhold til rettigheder efter artiklerne 10 og 11 i energieffektivitetsdirektivet.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i § 1 a i lov om fjernkøling indebærer, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten. Bemyndigelsen tænkes anvendt ved mindre ændringer eller justeringer af energieffektivitetsdirektivet eller ved gennemførelse af andre retsakter i medfør af direktivet, der overvejende er af teknisk karakter, eller hvis det viser sig, at der er behov for yderligere regler for at gennemføre direktivet. Bemyndigelsen kan også tænkes anvendt i tilfælde, hvor Danmark og de øvrige EU-lande er forpligtede til at gennemføre en ændring af direktivet i national lovgivning, og hvor den enkelte medlemsstat ikke overlades noget betydningsfuldt skøn i forhold til gennemførelsen af indholdet af direktivet. Endelig kan bemyndigelsen anvendes, hvor ændring eller nyaffattelse af tværgående EU-retsakter, som f.eks. Kommissionens henstilling 2003/361/EF om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, har direkte betydning for lovens område. Folketingets Europaudvalg og Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg vil få forelagt de eventuelle ændringer af EU-retten i overensstemmelse med procedurerne herfor.

Bestemmelsen vil finde anvendelse som supplement til de bemyndigelser, der indgår i loven i øvrigt.

Til nr. 4

Der er i de gældende regler ikke fastsat bestemmelser om fakturerings- og forbrugsplysninger til slutkunder af fjernkøling. Den foreslåede bestemmelse i § 6 a i lov om fjernkøling er ny og giver energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om faktureringsoplysninger i forhold til fjernkølingskunder, der har et direkte kundeforhold til fjernkølingsleverandøren.

Hensigten er at anvende den foreslåede bemyndigelse til at gennemføre de krav, der ligger i artikel 10 og 11 samt bilag VII i energieffektivitetsdirektivet, i forhold til slutkunder af fjernkøling, der har et direkte kundeforhold til deres leverandør af køling. De krav, der vil blive umiddelbart gennemført, er de krav i artikel 10 og 11, der ikke kræver en undersøgelse af, hvorvidt en gennemførelse er teknisk mulig og økonomisk begrundet. Det drejer sig i forhold til artikel 10 om, at slutkundernes energifaktureringsoplysninger på den enkelte slutkundes anmodning stilles til rådighed for en leverandør af energitjenester m.v., at slutkunderne får mulighed for at vælge elektronisk faktureringsoplysninger og fakturaer og på anmodning kan modtage en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan fakturaen er fremkommet, at fakturaen ledsages af relevante oplysninger, der giver slutkunderne en samlet oversigt over deres aktuelle energiomkostninger, og at oplysninger om og overslag over energiomkostninger rettidigt gives til slutkunden efter anmodning og i et letforståeligt format. Artikel 11 stiller krav om, at slutkunden gratis skal modtage alle fakturaer og faktureringsoplysninger gratis og på passende vis har adgang til deres forbrugsoplysninger. Hjemmelsbestemmelsen vil således umiddelbart udmøntes til gennemførelse af disse krav i direktivet.

I henhold til artikel 10 stilles bl.a. krav om årlig fakturering og detaljerede mindstekrav til fakturering og faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug. Bl.a. anføres det, at faktureringen her bør finde sted mindst en gang årligt, og faktureringsoplysningerne bør stilles til rådighed mindst hvert kvartal, på anmodning eller hvis forbrugerne har valgt elektronisk fakturering, ellers to gange årligt. Krav som disse vil i overensstemmelse med direktivets rammer blive gennemført i det omfang, det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, hvilket i øjeblikket undersøges.

Til § 5

Til nr. 1

Den gældende bestemmelse i § 6, stk. 3, i lov om fremme af besparelser i energiforbruget giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler og træffe bestemmelser om fakturering og faktureringsoplysninger ift. forbrugere, der får målt deres energiforbrug med fordelingsmålere på el-, naturgas-, og varmeområderne.

Den foreslåede ændring af § 6, stk. 3, udvider energi-, forsynings- og klimaministerens bemyndigelse på dette område til også at omfatte fjernkøling for så vidt angår energiforbrug, der måles med fordelingsmålere, dvs. for kunder, der ikke har et direkte kundeforhold til leverandøren af fjernkøling.

Den gældende bestemmelse anvender begrebet »fordelingsmålere«. § 1, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 563 af 2. juni 2014 om individuel måling af el, gas, vand, varme og køling (målerbekendtgørelsen) definerer dette begreb således: »Ved fordelingsmåling forstås i denne bekendtgørelse, at for ejendomme, der består af flere bolig- eller erhvervsenheder,

hvor betaling til forsyningsvirksomheden sker fælles for ejendommen, fordeles forbruget mellem de enkelte bolig- eller erhvervsenheder efter det på fordelingsmålere registrerede forbrug. Når der også i forhold til den her foreslåede ændring af lovens § 6, stk. 3, henvises til fordelingsmålere, skal det således forstås som målere, der anvendes til fordelingsmåling, som defineret i målerbekendtgørelsen. Ved begrebet afregningsmåler forstås en måler, der anvendes til afregningsmåling, som defineret i målerbekendtgørelsen.

Hensigten er at anvende den foreslåede bemyndigelse til at gennemføre de krav, der ligger i artikel 10 og 11 samt bilag VII i energieffektivitetsdirektivet i forhold til slutkunder af fjernkøling, hvis forbrug bliver målt med en fordelingsmåler, og som derfor ikke kan påberåbe sig de rettigheder til fakturerings- og forbrugsoplysninger, som lov om fjernkøling vil sikre slutkunder med et direkte kundeforhold til energivirksomheden.

Ved »slutkunde« forstås i henhold til artikel 2, nr. 23, i energieffektivitetsdirektivet »en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse«.

Kravene i artikel 10 og 11 samt bilag VII i energieffektivitetsdirektivet vil blive gennemført i forhold til slutkunder af energi, hvis forbrug måles med fordelingsmålere, for så vidt de er relevante for disse slutkunder. Den samme skelnen mellem de krav i artikel 10, der kun skal gennemføres, hvis det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, og de krav, der skal gennemføres uanset, om det er teknisk muligt eller økonomisk begrundet, der gør sig gældende i forhold til den foreslåede bestemmelse i fjernkølingsloven § 6 a, jf. lovforslagets nr. 3 og de specielle bemærkninger hertil, gør sig også gældende i dette tilfælde.

Oplysninger om slutkunders energifakturering og hidtidig forbrug vil på den enkelte slutkundes anmodning skulle stilles til rådighed for en leverandør af energitjenester, slutkunderne skal have mulighed for at vælge elektroniske faktureringsoplysninger og fakturaer, de skal på anmodning kunne modtage en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan fakturaen er fremkommet, fakturaen skal ledsages af relevante oplysninger, der giver slutkunderne en samlet oversigt over deres aktuelle energiomkostninger, og oplysninger om og overslag over energiomkostninger skal gives rettidigt til slutkunden efter anmodning og i et letforståeligt format.

Krav i artikel 10 om årlig fakturering og detaljerede mindstekrav til fakturering og faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug samt hyppigheden af fremsendelse af faktureringsoplysninger skal være teknisk mulige og økonomisk begrundede for at kunne gennemføres. Bl.a. anføres det, at faktureringen her bør finde sted mindst en gang årligt, og faktureringsoplysningerne bør stilles til rådighed mindst hvert kvartal, på anmodning eller hvis forbrugerne har valgt elektronisk fakturering, ellers to gange årligt. Krav som disse vil i overensstemmelse med direktivets rammer blive gennemført i det omfang, det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, hvilket i øjeblikket undersøges.

De regler, som vil blive udmøntet i medfør af den foreslåede udvidelse af bemyndigelsen i § 6, stk. 3, i forhold til de krav i artikel 10, der for gennemførelse kræver, at det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, vil dog kun ske i det omfang, at gennemførelse er teknisk muligt og økonomisk begrundet. Eksempelvis vil det ikke kunne gennemføres for fordelingsmålere i de tilfælde, hvor andelen af forbruget på samtlige fordelingsmålere udgør en mindre del i forhold til bygningens totale energiforbrug. Det må således antages, at det ikke for indeværende vil være økonomisk begrundet at indføre en regulering af fakturering m.v. i disse tilfælde, da omkostningerne ikke vil opveje den besparelse, som der potentielt ville kunne opnås. Et eksempel er sygehuse, hvor relevante fordelingsmålere typisk kun står for en meget lille del af hospitalets samlede energiforbrug, og hvor fordelingsmålere f.eks. anvendes til måling af forbruget i personaleboliger eller klinikker til alment praktiserende læger eller speciallæger.

Det foreslås endvidere, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges til at fastsætte regler og træffe bestemmelser med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten inden for § 6, stk. 3, dvs. i forhold til implementering af artikel 10 og 11 i energieffektivitetsdirektivet. Bemyndigelsen tænkes anvendt ved mindre ændringer eller justeringer af energieffektivitetsdirektivet eller ved gennemførelse af andre retsakter i medfør af direktivet, der overvejende er af teknisk karakter, eller hvis det viser sig, at der er behov for yderligere regler for at gennemføre direktivet. Bemyndigelsen kan også tænkes anvendt i til-

fælde, hvor Danmark og de øvrige EU-lande er forpligtede til at gennemføre en ændring af direktivet i national lovgivning, og hvor den enkelte medlemsstat ikke overlades noget betydningsfuldt skøn i forhold til gennemførelsen af indholdet af direktivet. Folketingets Europaudvalg og Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg vil få forelagt de eventuelle ændringer af EU-retten i overensstemmelse med procedurerne herfor.

Til § 6

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttræden.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2016.

I *stk. 2* foreslås, at lovforslagets §§ 4 og 5 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Det foreslås således, at loven for så vidt angår de foreslåede bestemmelser i lov om fjernkøling og lov om fremme af besparelser i energiforbruget træder i kraft straks efter lovens kundgørelse i Lovtidende. Baggrunden herfor er, at fristen for implementering af dele af energieffektivitetsdirektivets artikel 10 og 11, som var den 31. december 2014 er overskredet i dansk ret. Det forventes derfor ligeledes, at udmøntningen af bemyndigelsen i § 1 a lov om fjernkøling ved bekendtgørelse vil ske med ikrafttrædelse samtidig med denne del af loven.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 11. Hvis energi-, forsynings- og klimaministeren finder, at et energirelateret produkt ikke er i overensstemmelse med krav fastsat i regler i medfør af loven eller en gennemførelsesforanstaltning, kan ministeren påbyde den ansvarlige efter § 4, at forhold, der strider mod kravene, bringes i orden inden for en angivet frist.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning af et energirelateret produkt, som ikke er i overensstemmelse med kravene i stk. 1. Forbuddet gælder for alle omsætningsled og for enhver, der erhvervmæssigt ibrugtager produktet.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i tilfælde som nævnt i stk. 2 tillige påbyde, at virksomheder, som markedsfører et energirelateret produkt, som ikke er i overensstemmelse med kravene i stk. 1, skal tage fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren underretter Europa-Kommissionen og de øvrige medlemslande om enhver afgørelse i medfør af stk. 1-3 med angivelse af årsagerne hertil.

§ 12. Energi-, forsynings- og klimaministeren offentliggør afgørelser truffet efter § 11, stk. 1-3.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af tilsynsresultater og afgørelser som nævnt i stk. 1. Ministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af navne på produkter og fysiske og juridiske personer, hvis produkter er kontrolleret, og af afgørelser som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk.

§ 15. Med bøde straffes den, der

1) undlader at afgive oplysninger, som vedkommende er forpligtet til at give efter § 10, stk. 3 og 4, eller som afgiver urigtige eller vildledende oplysninger,

2) hindrer adgang til udtagelse af produkter m.v. som nævnt i § 10, stk. 5, eller

3) undlader at efterkomme påbud og forbud efter § 11, stk. 1-3.

§ 1

I lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, jf. lovebekendtgørelse nr. 1068 af 15. september 2010, som ændret ved lov nr. 455 af 18. maj 2011, lov nr. 580 af 18. juni 2012 og lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 11 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»*Stk. 4.* Energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod markedsføring eller erhvervmæssig ibrugtagning af et energirelateret produkt overfor den ansvarlige efter § 4, hvis denne ikke stiller dokumentation til rådighed efter § 8.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan tillige påbyde, at virksomheder, som markedsfører et energirelateret produkt, tager de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet, hvis virksomheden ikke stiller dokumentation til rådighed efter § 8.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

2. I § 11, *stk. 4*, der bliver stk. 6, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

3. I § 12, *stk. 1*, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

4. I § 15, *stk. 1, nr. 3*, ændres »§ 11, stk. 1-3« til: »§ 11, stk. 1-5«.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i regler, der udstedes i medfør af denne lov, fastsætte bødestraf for overtrædelse af disse regler.

Stk. 3. Er der ved en overtrædelse opnået en økonomisk fordel, konfiskeres denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel, selv om der ved overtrædelsen ikke er forvoldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved strafudmåling af bøde, herunder en eventuel tillægsbøde.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 14. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan påbyde, at forhold, der strider mod loven og regler fastsat i medfør af loven eller en delegeret retsakt, bringes i orden inden for en angivet frist.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan udstede forbud mod, at et energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis påbud efter stk. 1 ikke efterkommes.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i tilfælde som nævnt i stk. 2 tillige påbyde, at den leverandør, der har bragt produktet i omsætning eller har ibrugtaget det, skal tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan forbyde udstilling, salg eller udlejning af de produkter, der er omfattet af forbud og påbud efter stk. 2 og 3.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren underretter Europa-Kommissionen og de øvrige EU/EØS-medlemslande om enhver afgørelse i medfør af stk. 2-4.

§ 15. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan offentliggøre resultater af tilsyn og afgørelser truffet efter § 14, stk. 1-4.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af tilsynsresultater og afgørelser som nævnt i stk. 1. Ministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af navne på produkter og fysiske og juridiske personer, hvis produkter er kontrolleret, og af resultater af tilsyn og afgørelser i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om formen for offentliggørelse, herunder om, at offentliggørelse kan ske elektronisk, og om omfanget af materialet, der offentliggøres.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan videregive oplysninger om resultater af tilsyn til andre danske eller udenlandske myndigheder eller sagkyndige institutioner m.v.

§ 2

I lov nr. 455 af 18. maj 2011 om energimærkning af energirelaterede produkter foretages følgende ændringer:

I § 14 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Energi-, forsynings- og klimaministeren kan overfor leverandøren udstede forbud mod, at et energirelateret produkt bringes i omsætning eller ibrugtages, hvis leverandøren ikke overholder § 5, stk. 4.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i tilfælde som nævnt i stk. 5 tillige påbyde, at den leverandør, der har bragt produktet i omsætning eller har ibrugtaget det, skal tage de fornødne skridt til at trække produktet tilbage fra markedet.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

2. I § 14, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«.

3. I § 15, stk. 1, ændres »§ 14, stk. 1-4« til »§ 14, stk. 1-6«.

§ 22. Med bøde straffes den, der som leverandør af energi-relaterede produkter

1) undlader at udarbejde og levere energietiket eller datablad som foreskrevet i § 5, stk. 1, eller afgiver urigtige eller vildledende oplysninger heri,

2) undlader at levere energietiketter eller datablade til en forhandler som foreskrevet i § 6, stk. 3,

3) undlader at udarbejde teknisk dokumentation eller afgiver urigtige eller vildledende oplysninger heri, jf. § 5, stk. 1,

4) undlader at opbevare teknisk dokumentationsmateriale efter § 5, stk. 1, i mindst 5 år efter at det sidste eksemplar af det relevante produkt er fremstillet, eller undlader at stille en elektronisk udgave af det tekniske dokumentationsmateriale til rådighed inden for 10 dage efter en anmodning herom fra tilsynsmyndigheden, jf. § 5, stk. 4,

5) overtræder § 8, stk. 1 eller 2,

6) undlader at afgive oplysninger, som vedkommende er forpligtet til at give efter § 12, stk. 3, eller afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, eller

7) undlader at efterkomme påbud eller overtræder forbud efter § 14, stk. 1-4, eller undlader at efterkomme påbud efter § 18, stk. 5.

§ 5. Forpligtelsen til at lade udarbejde energimærkning for bygninger, lejligheder eller andre enheder med henblik på, at kravene i kapitel 4-6 kan opfyldes, påhviler den til enhver tid værende ejer. For bygninger med ejerlejligheder påhviler forpligtelsen ejerforeningen.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at ejere skal give virksomheder og personer, der er berettigede til at udarbejde energimærkninger efter regler udstedt i medfør af § 3, stk. 6, eller §§ 24 eller 24 a, oplysninger til brug for energimærkningen.

§ 6. Ved salg af en bygning eller ejerlejlighed skal der foreligge en energimærkning for henholdsvis bygningen eller ejerlejligheden, jf. §§ 3, 4 og 10. Det påhviler sælger at sørge for, at køber, inden aftale om salg indgås, har fået udleveret energimærkningen for den pågældende bygning eller ejerlejlighed.

Stk. 2. Ejerforeningen skal efter anmodning fra en ejer af en ejerlejlighed uden beregning og under overholdelse af betingelserne i stk. 3 stille en energimærkning, som omfatter ejerlejligheden, til rådighed for ejeren, således at ejeren kan opfylde sin forpligtelse efter stk. 1 eller § 8 a, jf. dog stk. 4.

4. I § 22, nr. 7, ændres »§ 14, stk. 1-4« til »§ 14, stk. 1-6«.

§ 3

I lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lov-bekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, § 5 i lov nr. 345 af 8. april 2014, § 44 i lov nr. 401 af 28. april 2014 og § 68 i lov nr. 526 af 28. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1 I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Forpligtelsen efter stk. 1, 2. pkt., gælder ikke for ejerforeningen, hvis ejerlejligheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. I § 6 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Forpligtelsen efter stk. 2-4 gælder ikke for ejerforeningen, hvis ejerlejligheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

Stk. 3. Ejerforeningen skal senest 3 uger efter en anmodning efter stk. 2 have indgået en gyldig aftale med en virksomhed eller person, der er berettiget til at udarbejde energimærkning for den pågældende kategori af bygninger, om, at denne skal udarbejde en energimærkning, som omfatter ejerlejligheden, og stille energimærkningen til rådighed for ejerforeningen, således at ejerforeningen senest 60 dage efter ejerens anmodning kan opfylde sin forpligtelse efter stk. 2.

Stk. 4. Ejerforeningen skal uden beregning stille energimærkningen til rådighed for ejeren senest 8 dage efter dennes anmodning, hvis gyldig energimærkning allerede er udarbejdet.

§ 7. Ved udleje af en bygning, en bolig- eller erhvervsenhed eller andre erhvervslokaler i en bygning skal der foreligge en energimærkning for bygningen eller den pågældende enhed, jf. §§ 3, 4 og 10. Det påhviler udlejer at sørge for, at lejer, inden lejeaftalen indgås, har fået udleveret energimærkningen for lejemålet.

Stk. 2. Ved udleje af en ejerlejlighed finder § 6, stk. 2 og 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at ganske kortvarig tidsbegrænset udlejning ikke er omfattet af stk. 1.

§ 8. Ved overdragelse af en andel, anpart eller aktie i et boligfællesskab, hvor der til andelen, anparten eller aktien er knyttet brugsret til en boligenhed i boligfællesskabets bygning, skal der foreligge en energimærkning for boligenheden, jf. §§ 3, 4 og 10. Det påhviler den, der overdrager andelen, anparten eller aktien i boligfællesskabet, at sørge for, at erhververen, inden aftalen om overdragelse indgås, har fået udleveret energimærkningen for den pågældende boligenhed.

Stk. 2. Boligfællesskabet skal efter anmodning fra en andelshaver, anpartshaver eller aktionær med brugsret til en boligenhed uden beregning og under overholdelse af betingelserne i stk. 3 stille en energimærkning, som omfatter boligenheden, til rådighed for andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren, således at vedkommende kan opfylde sin forpligtelse efter stk. 1 eller § 8 a, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Boligfællesskabet skal senest 3 uger efter en anmodning efter stk. 2 have indgået en gyldig aftale med en virksomhed eller person, der er berettiget til at udarbejde energimærkning for den pågældende kategori af bygninger, om, at denne skal udarbejde en energimærkning, som omfatter boligenheden, og stille energimærkningen til rådighed for boligfællesskabet, således at boligfællesskabet senest 60 dage efter anmodningen fra andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren kan opfylde sin forpligtelse efter stk. 2.

Stk. 4. Boligfællesskabet skal uden beregning stille energimærkningen til rådighed for andelshaveren, anpartshaveren eller aktionæren senest 8 dage efter dennes anmodning, hvis gyldig energimærkning allerede er udarbejdet.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på andre overdragere henholdsvis selskaber, foreninger, samejer eller

3. I § 7, *stk. 2*, ændres »§ 6, stk. 2 og 3« til: »§ 6, stk. 2, 3 og 5«.

4. I § 8 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Forpligtelsen efter stk. 2-4 gælder ikke for boligfællesskabet, hvis boligenheden skal energimærkes, som var det én bygning efter regler udstedt i medfør af § 4, stk. 1. Forpligtelsen påhviler i det tilfælde den til enhver tid værende ejer af ejerlejligheden.«

fællesskaber ved overdragelse af brugsret til en bygning, en bolig- eller erhvervs-enhed eller andre erhvervslokaler i en ejendom ejet af andre selskaber, foreninger, samejer og fællesskaber, hvis der er knyttet brugsret til den pågældende bygning, enhed eller lokaler, og ved forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis.

§ 15 a. Ejeren skal sikre, at en udført og fortsat gyldig energimærkning opsættes på en måde, så den er synlig for brugere af bygningen, hvis et samlet etageareal på over 600 m² i den pågældende bygning ofte besøges af offentligheden. Hvis ejeren ikke har råderet over bygningen, skal ejeren udlevere energimærkningen til rådighedshaveren. Rådighedshaveren har forpligtelsen efter 1. pkt., hvis ejeren ikke har råderet over bygningen.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at energimærkninger efter stk. 1 også skal være offentligt tilgængelige på anden måde.

§ 20. I bygninger, der ejes eller bruges af offentlige institutioner og virksomheder m.v., som er nævnt i § 22, stk. 1, skal udførte energimærkninger opsættes, så de er synlige for brugere af bygningen. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at energimærkninger skal være offentligt tilgængelige på anden måde.

§ 24 f. Virksomheder godkendes efter regler fastsat i medfør af § 24 g til at levere

- 1) kortlægning af en bygnings energibesparelsesmuligheder, herunder afdækning af en energirenoverings konsekvenser for komfort og indeklima i bygningen,
- 2) udarbejdelse af en plan, herunder udfyldelse af et standarddokument, om energibesparelsesmuligheder og for renovering og
- 3) tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energibesparelsetiltag.

Anvendelsesområde og definition

§ 1. Ved fjernkølingsanlæg forstås fjernkølingsproduktionsanlæg eller fjernkølingsnet, der leverer køling fra et centralt anlæg, bortset fra anlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning.

5. I § 15 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ejeren eller rådighedshaverens forpligtelse til at opsætte energimærkning efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ikke energimærkningens energiplan, jf. § 3, stk. 3, nr. 2.«

6. I § 20 indsættes efter 1. pkt.:

»Ejeren eller rådighedshaverens forpligtelse til at opsætte energimærkning efter 1. pkt. omfatter ikke energimærkningens energiplan, jf. § 3, stk. 3, nr. 2.«

7. § 24 f, stk. 1, affattes således:

»Energi-, forsynings- og klimaministeren godkender efter regler fastsat i medfør af § 24 g virksomheder til at levere

1) kortlægning af en bygnings energibesparelses- og renoveringsmuligheder, herunder afdækning af en energirenoverings konsekvenser for komfort og indeklima i bygningen, og udarbejdelse af en plan for energibesparelsesmuligheder og renovering, herunder udfyldelse af et standarddokument eller

2) ydelser omfattet af nr. 1 og tilbudsindhentning og projektstyring vedrørende gennemførelse af energibesparelses- og renoveringstiltag.«

§ 4

I lov om fjernkøling, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 10. november 2014, foretages følgende ændringer:

1. I overskriften før § 1 indsættes efter »definition«: »m.v.«

2. I § 1 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Ved fjernkølingskunder forstås fysiske eller juridiske personer, der køber fjernkøling til eget brug, og som har et direkte kundeforhold til fjernkølingsleverandøren.«

3. Efter § 1 indsættes før overskriften før § 2:

»§ 1 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på at

gennemføre eller anvende EU-regler om forhold, der er omfattet af denne lov.«

4. Efter § 6 indsættes før overskriften før § 7:

»Faktureringsoplysninger m.v. til fjernkølingskunder

§ 6 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om fakturering og faktureringsoplysninger til fjernkølingskunder og om disse kunders adgang til forbrugsoplysninger.«

§ 5

I lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. lovbeholdning nr. 1065 af 12. november 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 345 af 8. april 2014 og § 6 i lov nr. 1498 af 23. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 6, stk. 3, indsættes efter »gas,«: »jernkøling,«, og efter »forbrugsoplysninger« indsættes: », herunder regler til opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten.«

§ 6. Klima-, energi- og bygningsministeren skal sikre, at energibesparelsesaktiviteterne bliver koordineret og gennemført så effektivt som muligt i overensstemmelse med lovens formål. Til opfyldelse heraf kan ministeren

1) iværksætte uvildige evalueringer af energibesparelsesaktiviteter,

2) sikre oprettelsen af videnscentre, databaser og lign. om energibesparelser og

3) fremme indgåelsen af aftaler mellem erhvervsvirksomheder, forbrugere eller sammenslutninger af disse om udvikling, markedsføring eller indførelse af energieffektive produkter, anlæg eller processer.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive energiforsyningsvirksomheder i et rimeligt omfang skal medvirke ved aktiviteter som nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2. Ministeren kan tillige påbyde kollektive energiforsyningsvirksomheder at medvirke som nævnt i 1. pkt.

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om fakturering og faktureringsoplysninger til forbrugere af el, gas, varmt vand eller varme, der får målt deres forbrug med fordelingsmålere, og om disse forbrugeres adgang til forbrugsoplysninger.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 4 og 5 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.